

Déli Hírlap

A bánsági magyarság naplappja, mely a kora reggeli órákban jelenik meg a vasárnapokat és ünnepeket követő napok kivételével
Dr. VUCHETICH ENDRE
vezetésével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
TIMIȘOARA
I., Bratianu-tér 3.

A Timis-Torontal-i törvényszék időszaki lapok nyilvántartásában történt bejegyzés száma: 83 (Dom. No. 934/1938.) Telefon: 28-10.
Dr. VARNAY ELEMÉR
felelős szerkesztő.

Gondolatok a Népközösségről

Három gondolatot szeretnék megvilágítani a Népközösség keretein belül, még pedig a magyarságot, vallásosságot és a nők szerepét ebben a csoportban. Mind a három gondolat gyakorlati beállításban lendítő szerepet játszana a közösség megerősödésében. Közösségünk fejlődése nem a véletlen s nem is csupán erőink kifejtésének eredménye, hanem természetes folyamat, éppen olyan, mint a gyümölcsérés.

Egy olyan közösségi élet, mely kulturális, jótékonyági, gazdasági és nemzetnevelési célkitűzéseiben egészen kiéli magát, olyan erkölcsi test, mely a környező társadalomban csak megbecsülést vált ki és olyan lépcsőfok, melyen mind magasabbra emelkedik a tökéletesedés felé. A közösségnek meg kell tartania magyarságának jellegét, hogy erővel lépjen a közösségbe s tisztán látjuk annak célkitűzéseit, magunk és magyar testvéreink megsegítését, akkor meg tudja és megállja helyét a társadalomban. Nemcsak megállja helyét, hanem fellobban. Önbizalma, áldozatkészsége és faji szeretete. Eszméink, felfogásunk számos fordulóponthoz érhet. Ez létünk bélyege, akaratom ereje és történelmi folytonosságunk alapelve.

A lélek sokoldalúságának és tehetségének rügyfakadása a vallásosság, amely megnyilatkozik a magyar lélek hitében, érzelmében, munkájában és bizalmában s mint egy örök ősi ösztön vezérli lelkét az Istenség felé. Vallásossága mint önálló érzelem uralja, nem mint törvénybe foglalt tantétel, nem mint léleknélküli istenimádás, hanem mint egy szükséges valami, amely erőt ad neki művészetéhez, kultúrájához és építő hajlamához. Történelmének nehéz és reménytelen napjaiban vallásossága volt gyújtó szikrája minden energiájának és feltámasztásának. Hite megvédte lelkét minden romlott eszmék térdhódításaitól és vezérelte azon az úton, ahol kapcsolatot teremthetett alkotójával. Vallásossága mindig megmaradt. S ha éreztük az idők sodrában tehetetlenségünket, az idők koriátait, az élet megszorításait, melyek bennünket pesszimizmusra hangoltak, vallásos lelkületünk sajátos reakciója nem engedte, hogy belemerüljünk világfájdalomba, megszüntette lelki szorultságunkat és elégedetlenségünket. A magyar ember vallásossága tehát nem merül ki megsokkoltá vált imádkozásban, kishitűségünk megállapításában, egyéni, vagy társadalmi bűneink felismerésében, hanem türelmet és reményt ad nekünk, miáltal vezérli és tanító érzéssé nemesbül. A vallásosság szükségének felismerése volt az az erő, amely megvédte belső lelki egyensúlyának felborulásától, ez volt az az egyensúlyozó erő, amely megvédte ezer éves történelmi pályafutásán a lezuhanástól. És minden, ami körülvesz bennünket, legyen az élet, munka, földi lét szépsége, vagy az örökkévalóság reménye, erkölcsi érzéssé formálódott vallásosságunk alapján. Közösségünk egyik fontos pillére ez és áldásos munka vallásosság nélkül lehetetlen. Mindezt Isten nélkül soha el nem érhetjük.

Harmadik gondolatom a nő szerepe a népközösségben. Nem ismerem a nő lelkét általában, mert nem vagyok lélekűbűv, de ismerem a magyar nő lelkét, annak minden szépségével. A férfit a teremtés koronájának nevezzük, de az igazi teremtő erő, az bennetek található, ti csendes vértanúk, nagy magyar asszonyok. A ti hitvártatok sokak szerint a főzőkanál, a varrófü. Az is! De az igazi munkakör, amely magasabbrendű minden férfi munkájánál, az nektek adatott meg. Nektek adatott meg az a bölcső, mely-

ben mi is szárnyra keltünk. A bölcső, amely az élet folytonossága, a férfi és a nő egységének legnagyobb bizonyítéka. Ebbe a bölcsőbe csepegtessétek lelketek minden szépségét és szívetek tengernyi érzelmét. Öntsétek bele vallásosságunk minden cseppjét, a tudás szomjúságát, hogy ki-elve a bölcső korlátaiból, lelki hőssé válhassanak fiaink. Szedjétek ki a bölcsőből minden gázt, amely megakadályozza a nemesebb érzelmek feltöréseit és neveljétek belé ebbe a fiatal hajtásba fanatizmusig a testvéri szeretetet, a rög szeretetét, a fajtánkat és munkaszeretet. Neveljétek nagyobbakká, mint mi vagyunk,

mert a gyermek a ti életetek, a gyermek a mi jövőnk. A közösséget nem a ma férfija fogja nagyvá tenni, hanem a ma gyermeke!

A ti fogékany lelketeket álítom be szeizmográfoknak közösségünk életébe, mert hamarabb érzitek meg az idő hívó szavát, hamarabb látjátok meg a közöny tengerét szívüinkben. Szedjétek össze a nyomort és hozzátok elébünk, hogy ébredjünk fel a nemtörődömségből. Töröljétek le a könnyeket, vigasztaljátok a szenvedőket. A bánat és nyomor tengere oly nagy, hogy csak veletek tudjuk lecsapolni.

Hogy mit hogyan csináljatok, arra nem kell benneteket tanítani, mert a ti igazságot kereső szívetek csodákat tud művelni. És mi hiszünk, bizunk bennetek, magyar asszonyok!

Várinyi István

A Szovjet hadserege bevonult Litvániába

A litván hadsereg nem állott ellen

Kaunasból jelentik: A Szovjet Távirati Iroda közli: Urbsys külügyminiszter, aki Litvánia követségét Moszkvában tartózkodik, táviratban közölte, hogy Molotov külügyi népbiztos a következő követeléseket intézte a litván kormányhoz:

1. A szovjet orosz hadsereg ma 15 órakor négy ponton átlépi a litván határt.
2. A szovjet csapatok megszállják Vlnát, Kaunast, Saulent, Fonjjescht és Rasejinit.
3. A többi helységekről a litván főparancsnoksággal tárgyalást folytatnak ma 20 órakor Guda-gója állomáson. A kellemetlen incidensek elkerülése végett a litván kormány elrendelte, hogy a szovjet csapatok Litvániába való bevonulása elé ne gördítsenek akadályokat.

Litvánia teljesíti a Szovjet minden követelését

Moszkvából jelentik: A rádió közölte a szovjet-litván konfliktus előzményeit. A szovjet álláspont szerint Litvánia a múlt évben kötött kölcsönös segélynyújtási egyezményt súlyosan megsértette főképpen

az Észtországgal és Lettországgal kötött titkos katonai egyezmény által.

A szovjet kormány követeli Skucas tábornok, volt belügyminiszter és Povailitis rendőrfőnök letartóztatását és törvényszék elé való állítását. Követeli, hogy a litván kormány álljon el szándékától és ne akadályozza meg a szovjet csapatok átvonulását.

A szovjet kormány követeléseit ultimátum formá-

jában állította fel, amelyre június 15-én délelőtt 10 óráig vár választ. Urbsys litván külügyminiszter szombaton délelőtt 9 órakor közölte Molotov külügyi népbiztossal, hogy

Litvánia a Szovjet minden követelését elfogadja.

UJ LITVÁN KORMÁNY ALAKULT.

Kaunasból jelenti a Német Távirati Iroda: Merkys litván miniszterelnök benyújtotta kormányának lemondását. Rastikis tábornokot, a litván hadsereg volt főparancsnokát bízták meg szélesebb alapú új kormány alakításával. Hír szerint a kormányválság a helyzet súlyosbodásával van összefüggésben.

Nem üldözik a németek a lengyel papságot

A Német Távirati Iroda közli: Időről-időre olyan hírek jelennek meg a külföldi sajtóban, hogy a volt Lengyelországban működő főkormányzóság gátolja a katolikus egyház munkáját és üldözi annak képviselőit. Illetékes körök visszautasítják ezeket az állításokat és leszögezik, hogy nem igaz, miszerint a lelkészek nagyrészt letartóztatták, vagy száműzték. Letartóztatás csak akkor történt, amikor a lelkészek nem vol-

tak hajlandók a német rendeleteket végrehajtani, vagy pedig a birodalom biztonsága ellen lázítottak.

Ezért tartóztatták le a lublini érseket 13 lelkészével együtt, mert fegyvereket találtak a rájuk bízott épületekben. Az sem igaz, hogy a varsói kórházakból elűzték a papokat, valamint hogy a varsói személynémet szétrombolták volna.

Áttörték a németek a Maginot-vonalat

Verdun, Waux és Marre erődjei elestek
Szombaton hajnalban új nagy német offenzíva indult

A Rador hírszolgálati ügynökség jelentései

A Stefani-ügynökség különtudósítója jelentéssel Baselből; A párisi győzelem után Hitler kancellár idővesztés nélkül elrendelte a támadást a Maginot-vonal ellen. A német nehéztűzérő egész éjjel rendkívül hevesen bombázta a svájci határig terjedő vonalat. A Saar környékén a hajnali órákban a nehéz tűzérő még fokozta tevékenységét és két órával később német repülőgépek borították el az eget és rendkívül heves bombázásba kezdtek. A franciák helyzete any-

nyira súlyossá vált, hogy több francia nyelvű svájci lap szerint,

ha a Maginot-vonal összeomlik, Franciaország kénytelen lesz elfogadni a győző által rákényszerítendő békét.

A Journal de Geneve párisi levelezője azt írja, hogy az amerikai válasz következtében a francia kormány esetleg már ma rendkívül fontos határozatot fog hozni.

Verdun elfoglalták; a Maginot-vonalat áttörték

Berlinből jelentik: A vezéri főhadiszállás jelenti: Nehéz harcok után csapataink Saarbrückentől délre széles arcvonalon áttörték a Maginot-vonalat.

Ugyancsak a vezéri főhadiszállás jelenti, hogy a Maas mindkét oldalán levő erődvonalakat a német csapatok áttörték és bevonultak Verdunbe, valamint fellegrvárába, amelyért a világháború idején olyan véres harcok folytak.

A Verdun elleni támadás során előbb a Waux erődöt foglalták el, majd az északnyugati arcvonalon fekvő Marre erődöt.

Az olasz hadsereg felvonult az Alpokban

Newyorkból jelentik: Az United Press berlini jelentése szerint illetékes német körökben meg vannak győződve arról, hogy a franciaországi hadműveletek sikerrel fognak végződni, mert a nagy olasz haderők már felvonultak az Alpokban. A francia ellenállás megsemmisítése után a németek közvetlen támadást intéznek Anglia ellen, miután ekkor már a szárazföldi német hadsereg felszabadult. Ugyanakkor az angol birodalom más részét az olasz hadsereg támadja meg.

Horogkeresztes zászlók Párisban

A Német Távirati Iroda jelenti Páris elfoglalásával kapcsolatban: Pénteken reggel 6 órakor eltávolították az Eiffel toronyról a francia lobogót és néhány perc múlva felhúzták a horogkeresztes zászlót. A Névtelen Katona sírjánál és Napoleon kriptájánál német díszőrség

helyezkedett el. A bevonuló német csapatok tábornokainak első cselekedete az volt, hogy tisztelegjenek a világháborúban elesett francia katonák síremléke előtt.

A német csapatok Versaillest is megszállták és átvették az őrseget a versaillesi kastély előtt.

Bolgár jelentés szerint: Nizzát elfoglalták az olaszok

Szófiából jelentik: A Bolgár Távirati Iroda jelenti: A Bora című lap római jeentést közöl, amely szerint az olasz csapatok elfoglalták Nizzát.

A szövetségesek hadihelyzete német megvilágításban

A Német Távirati Iroda jelenti, hogy az angol közvélemény Páris elvesztésének hatása alatt áll, hangsúlyozzák azonban, hogy

az esemény nem jelenti azt, hogy a küzdelmet feladták vagy, hogy Franciaországot elvesztették.

Az angol sajtó igyekszik a párisi visszavonulást az angol csapatoknak Franciaországba való kiűzésével ellensúlyozni és rámutatnak a bolgár angol segítség gyorsaságára. A Dunkerqueből visszatért angol expedíciós hadsereget rövid kiképzésben részesítik a hadviselés új módszereiről. Az angol segítségnek nagy fontosságot tulajdonítanak, mert a különböző forrásokból származó hírek szerint a francia hadseregnek rendkívül fontos az azonnali segítség, miután

a tengeren túlról a szövetségesek csak repülőgépeket várhatnak.

A csapatok, harci kocsik és ágyuk csak hetek múlva érkezhettek meg, ez a segítség pedig a mostani válságos helyzetben nem jöhet számításba.

A FRANCIA MENEKÜLŐK TÖMEGE AKADÁLYOZZA A HADMŰVELETEKET.

Toursból jelentik: A francia főparancsnokság közölte a kormánnyal, hogy a menekülő lakosság az el nem foglalt tartományok irányába hőmpolygó tömege hátráltatja a hadműveleteket. Eppen ezért a belügyminiszter rendeletet adott ki, amely megtiltja, bizonyos vidékeken a polgári forgalmat.

FRANCIAORSZÁG ELVESZTETTE ELIT-CSAPATAIT.

Berlinből jelentik: A Német Távirati Iroda tudósítója előtt mértékadó katonai személy a következőket jelentette ki:

Úgy látszik, hogy Franciaországban megismétlődnek ugyanazok az események, mint Lengyelországban, legalább is a németek támadási frontján, ahol rendkívüli feltűnést kelt az a tény, hogy a rendetlenül visszavonuló ellenség hátrahagyja felszerelését és hadianyagát. Újabb nagy csapat jelent a franciákra az a körülmény, hogy miután Flandriában és Artoisban elvesztették az elite csapatokból álló és modern felszerelésű hadseregük nagy részét, most az új

A franciák cáfolják a külön békéről elterjedt híreket

Londonból jelentik: A Reuter ügynökség jelenti: Hivatalos francia körökben alaptalannak mondják azokat a híreket, hogy a francia kormány külön békét kötne és erről szombaton délután összeült államtanács tárgyalásokat folytatott volna. Az erről szóló hír először Amerikában bukkant fel, ahol londoni értesülésként terjesztették, azonban Londonban ilyen értesülést nem továbbítottak. Végül megállapítják, hogy a hírt az egyik külföldi rádióállomás röpitette világgá.

A szövetségesek nem kérték Amerika beavatkozását

Washingtonból jelentik: A Német Távirati Iroda jelentése szerint a Fehér Ház körében kijelentették, hogy a nyugati hatalmak részéről semmiféle javaslat nem érkezett arra, hogy az Egyesült Államok lépjenek be a háborúba a szövetségesek érdekében.

Csak a
GRAND HOTEL

LAFAYETTE-ben lakjon Bucurestiben
Központi tekvés. Komfort. Olcsó. Otthonos
Calea Victoriei No. 11. - Telefon 3-34-10

frontokon el fogják veszíteni azt a hadsereget, amely az annyi fáradtsággal készült erődítményekben tartózkodik. A hadműveletek harmadik fázisa megkezdődött és az ellenség teljes szétverésével fog végződni.

„RADIKÁLIS VÁLTOZÁS A VILÁG KÖZVÉLMÉNYÉBEN“

Berlinből jelenti a Német Távirati Iroda: Dietrich sajtófőnök Brüsszelben a külföldi újságírók előtt hangsúlyozta, hogy milyen radikális változás keletkezett a világ közvéleményében a katonai események parancsoló hatása nyomán. Azok az elvek, amelyek Németország és Olaszország gyors emelkedését idézték elő, újabb olyan erők, amelyek átformálják Európa életét és mindezek az európai népek, amelyek nem számolnak ezekkel az erőkkel, kénytelenek lesznek elviselni az elkerülhetetlen következményeket a valóság felismeréséből. Franciaországnak és Angliának drágán kell megfizetniük magatartásukat, mert bármit tesznek most már, a végső legyőzést el nem kerülhetik. Ha a francia, vagy angol néphez a józan ész maradványa még fellelhető, akkor a tragikus kísérlet következménye miatt felelősségre kell, hogy vonják azokat az államférfiakat, akik bűnösök szerencsétlenségük felidézésében.

ERZSÉBET ANGOL KIRALYNÉ A FRANCIA NŐKHÖZ.

Londonból jelentik: Pénteken este rádiószózatot intézett Erzsébet angol királyné a francia nőkhöz és a következőket mondotta:

— Ma este a francia nőkhöz kívánok szólni, a hős és dicsőséges franciákhoz, akik e pillanatban nemcsak saját földjüket, hanem az egész világ szabadságát védik. Meg akarom nekik mondani, hogy a legnagyobb csodálattal és rokonszenvvel viseltem szenvedéseik iránt és ennek visszhangja meg van a mi szívünkben is. Leborulunk a francia hadsereg katonái és parancsnokai előtt, mert ezek olyan lelkesen és hősiességgel harcolnak, amire a történelemben példa még nem volt. Gondolnunk kell azonban a francia asszonyokra is, akik fiaikat, férjeiket és fivéreiket elvesztik. Én, aki annyira szeretem Franciaországot, együtt szenvedek veletek és szünet nélkül rátok gondolok és azokra a szép nyári napokra, amikor két évvel ezelőtt Párisban tartózkodtam és részem volt abban a kedvességben, ahogyan Anglia királyát és királynéját fogadták. A francia nők szívvel együtt dobog az én szívem is és egyszerű szavakkal csak azt akarom kifejezésre juttatni, hogy a szerencsétlenségnek e fájdalmas napjai számunkra is ugyanolyan fájdalmasak.

KANADA SEGÍTSÉGET IGER FRANCIAORSZÁGNAK.

Ottavából jelentik: „Azt hiszem, kijelenthetem Reynaud miniszterelnöknek, hogy az amerikai kontinens minden erőforrása a szövetségesek rendelkezésére áll, — jelentette ki Mackenzie King miniszterelnök, a kanadai parlamentben mondott beszédében. Kanada éppen úgy vállalja kötelezettségeit Franciaországgal, mint Angliával szemben és támogatni fogja erejének legvégsőbb határáig.

AZ ANGOL GYERMEKEKET MEGHIVJA AMERIKA.

Newyorkból jelentik: A Newyork Herald Tribune felhívást intéz a kormányhoz és ebben felszólítja, hogy hívják meg a háború következtében menekülésre kényszerült gyermekeket, különösen pedig az angolokat.

A tangeri olaszok ünnepelték a bevonuló spanyol csapatokat

Madridból jelenti a Stefani iroda: Tangerban a spanyol csapatok minden ellenállás nélkül szállták meg a középületeket. A városban teljes a rend és nyugalom, a munka mindenütt a szokott módon folyik. A Tangerban élő olaszok Franco csapatait ezzel a kiáltással fogadták: **Köszönjük!**

A Messagero szerint Tanger nemzetközivé tételével Angliának az volt a célja, hogy a Gibraltárral szembeni part fegyvertelen legyen és ne jelentsen fenyegetést a Földközi tengeri ellenőrzésre. Franco hadserege azonban a fegyverek erejével megoldotta ezt a kérdést.

A Havas ügynökség közlése szerint

Tangernak spanyol katonaság által történt megszállása a francia kormányval egyetértésben történt.

A megszállás csak ideiglenes jellegű és célja a semlegesség és a rend biztosítása.

A Reuter iroda jelenti: Hull külügyminiszter Tangernak a spanyol csapatok által történt megszállásával kapcsolatban kijelentette, hogy az Egyesült Államok továbbra is ragaszkodik az 1906. évi egyezményben lefektetett és számára területenkivüliséget biztosító jogokhoz.

Robbanó- és gyújtóbombákat dobtak a máltai kikötőkre

A Reuter ügynökség Malta újabb bombázásáról a következőket jelenti: Maltát legutóbb 8 ízben támadták meg az ellenséges repülőgépek. Két katona meghalt, az anyagi kár jelentéktelen. Tegnap az ellenséges repülők La Valetta kikötőjét bombázták. Robbanó és gyújtó bombákat dobtak le, melyek nem okoztak károkat. Az egyik ellenséges repülőgépet lelőttük.

A Reuter irodának a franciaországi brit haderőhöz beosztott külön tudósítója jelenti, hogy tegnap este a brit haderő parancsnoka megbeszélést folytatott a francia főparancsnoksággal és megvitatták a most hozandó újabb intézkedéseket. Hivatalos körökben a helyzetet hullámnak mondják. Valószínű, hogy a legközelebbi két napon belül nagyfontosságú stratégiai elhatározások történnek.

Tusnád fürdő

legszebb helyén, a Bulev. Blagan, az Irma-villában kényelemmel berendezett, folyóvízes szobák, fürdőszoba használattal kiadók. Érdeklődni és szobákat előjegyezni lehet: a Park-szanatóriumban, a főmadamnál Temesvárott.

Hétfőn nyer tisztázást Törökország állásfoglalása

A török kormány a Balkán szövetséget értekezletre hívja össze

A Rador hírszolgálati ügynökség jelentései

Istanbulból jelenti a Német Távirati Iroda: A török miniszterelnök csak hétfőn teszi meg külpolitikai nyilatkozatát a nagy nemzetgyűlés előtt.

A török kormány lépéseket tett a Balkán-szövetség értekezletének összehívására. Az értekezleten az Olaszország hadbalépése következtében beállott helyzetet tárgyalják meg.

Istanbulból jelenti: A Reuter-iroda közli: Pénteken délelőtt ülést tartott a köztársasági néppárt Ankarában, azt pedig pénteken délután a török parlament ülése követte. A megbeszélés főtárgyát Törökországnak Olaszországgal szembeni magatartása képezte. A szónokok hangsúlyozták, hogy Törökországnak lojálisan, de óvatosan kell eljárnia, figyelembe véve az összes lehetőségeket. Törökországnak tanulmányoznia

OLASZ TILTAKOZÁS WASHINGTONBAN.

Washingtonból jelenti a Stefani iroda: Colonna herceg washingtoni olasz nagykövet tegnap megjelent Hull külügyminiszter előtt és tiltakozott az ellen az izgatás ellen, amely egyes amerikai körökben Olaszország ellen folyik.

SZICILIABA ÉRKEZTEK AZ OLASZ MENEKÜLTEK.

Siracuzából jelenti: A Galilea nevű olasz gőzös fedélzetén többszáz máltai, egyiptomi és palesztinai olasz meneküléssel két torpedóromboló kíséretében Siracuzába érkezett és eredménnyel győzte le a földközi-tengeri hajózást veszélyeztető körülményeket.

Délafrikai repülők támadása a szomáli olasz légitikőrtől

Nairobi (Kénya) jelenti, hogy a délafrikai repülők megtámadták az Olasz-Szomáliában levő

LEGUJABB

Egyiptom közölte az olasz kormányval, hogy milyen esetben avatkozik be a háborúba

Rómából jelenti a Stefani ügynökség, hogy az egyiptomi kormány Olaszország kairói miniszterének és Egyiptom római követésének közvetítésével a következő jegyzéket küldötte:

„Annak következtében, hogy Olaszország hadat üzent Angliának, az egyiptomi kormány eleget tesz a Nagy-Britanniával kötött szövetségi szerződésnek és elhatározta, hogy megszakítja Olaszországgal a diplomáciai összeköttetést.

Az egyiptomi parlament június 12-én tartott ülésén ezt tudomásul vette és helyben hagyta a miniszterelnök következő kijelentését:

A franciák beszüntették az amerikai hadianyagvásárlásokat

Newyorkból jelenti: A Stefani ügynökség jelenti: Az a francia bizottság, amely hadianyag vásárlás végett az Egyesült Államokban tartózkodik, beszüntette vásárlásait. Az angol bizottság külön eszközt a megrendeléseket.

Sorozatos repülő-támadások olasz városok ellen

Rómából jelenti: A Stefani ügynökség a pénteki ellenséges repülő-támadásokra a következőket írja: Az ellenség a főváros felett számos röpiratot szőtt le, amelyek szerint

Franciaország nem viselhetik ellenséges ér-zéssel az olaszokkal szemben

és ha az olaszok szenvednek és meghalnak, akkor egyetlen ember becsúgyát elégitik ki. Még kijelentik ezek a röpiratok, hogy az olaszok nyomort, szolgásgát és éhséget fognak szenvedni még győzelem esetén is. Az ellenséges repülőkre az olasz léghárítók tüzeltek. Egyik lövegük egy házra esett, ahol könnyű sérüléseket okozott. Egy öreg ember könnyen megsebesült. Turinban a léghárító ágyúk lövedéke felrobbant egy épületen és tíz embert könnyen megsebesített.

Génuában ellenséges cirkáló ágyúi több épületet találtak el

és három ember haldít, 12 személy sebesülését okozták. Sanovában repülő-támadás következtében hat személy meghalt, 22 megsebesült. Imperiában 1 ember,

Venécia tartományban 10 ember esett a légi támadás áldozatává.

Más olasz helyiségekben nem voltak áldozatok, sem jelentékenyebb károk.

Rómából jelenti: A DNB távirati ügynökség levelezője jelenti a Messagero lapnak, hogy a következő négy jelenség jellemző a jelenlegi harcokra: 1. Franciaország katonai alsóbbrendűsége Németországgal szemben. 2. A német hadművelet a francia jobbszárnyán megindult és az jelentős eseményeket hoz magával. 3. Az olasz hadműveletek hatályosak. 4. Tanger megszállása a spanyol csapatok által.

Akar jó benyomást kelteni?

Súlyt helyez ápolat kinézésre! Akkor használjon NIVEA fogpasztt. A rendkívül finom anyag kiméli a fogzománcot és alaposan tisztít. Fogai mindig fehérek és egészségesek maradnak.

Kismayo légikikötőt, felgyújtottak több épületet és megsemmisítették a légvédelmi ágyúkat. Később egy laktanyát is találat ért és ez kigyulladt. A dél-afrikai repülőgépek sértetlenül tértek vissza.

A NORVÉG KIRÁLY VISZONYA NÉPEHEZ.

A Német Távirati Iroda jelenti: A norvég uralkodóház viszonya a néphez megváltozott. Miután a király és a trónörökös a csapatokkal együtt külföldre ment, megsértette a norvég alkotmányt. A király azért, hogy norvég csapatokat vitt magával, hogy azokat másutt harc-bavessék, nem szolgálta a nép érdekeit.

SZIVBAJ, érelmeszesedés, NŐIBETEGSÉGEK, idegbajoknál, rheumánál, stb.

BUZIÁS GYÓGYFÜRDŐ

Bánát, Románia, szénsavas, vasas fürdők és ivókurák. Fürdőidény május 15-től október 1-ig. Gyógyulás, szórakozás, pihenés, strand, sport, tánc, mozi, park. Muschong Hotel, Grand Hotel, Bazar Hotel, Adél villa, Antónia villa, Margit villa, valamint számos magánvilla és ház. Információ: Fürdőigazgatóság és Officiul Local de Cură Turism.

Évzáró ünnepély

a piaristáknál, a katolikus gimnáziumban és magyar tanonciskolában

A temesvári piarista liceumban tegnap ment végbe az iskolaévet bezáró ünnepség, amelyen az intézet tanári kara, a növendékek, a szülők és nagyszámú vendégsereg vett részt. Megjelent a püspöki hatóság képviselőiben Kayser Lajos nagyprépost, pápai protonotárius, a Magyar Nőegylet részéről dr. Kakuk Jánosné és Szappanos Gyuláné és még számos közéleti előkelőség. Az ünnepélyt megelőzően az intézet templomában Kayser Lajos nagyprépost délelőtt kilenc óra körül Te Deumot mondott, majd az iskola dísztermében a kipirult arcú, izguló gyermekhad évzáró ünnepélye folyt le. Tóth Lajos liceumi igazgató üdvözölte a megjelent vendégeket, majd előterjesztette az intézetnek a lefolyt évben megörökített jelentősebb eseményeit, végül felol-

A jutalomban részesült diákok neveit. A román nyelvben tanusított legjobb előmenetelért Motiu Eugen VIII. osztályu tanuló, a magyar nyelvben tanusított legszebb előmenetelért pedig Horváth Antal VIII. osztályu tanuló egyenként ötszáz lei jutalmat kaptak, Gertheisz Béla VIII. osztályu tanuló a katolikus diák ideálját leginkább megközelítő diák jutalmazására létesített Dittrich György-féle alapítvány kamatait kapta. Ezenkívül az intézet 330 növendéke közül szorgalmukért és dicséretes előhaladásukért közel hetvenen részesültek kisebb pénzjutalomban vagy könyvadományban.

A piarista liceum legjobb tanulói az idén a következők voltak: I. osztályban Nowy Ottó, aki egyben a legjobb növendéke az intézetnek, mivel tiszta tizes osztályzatot kapott minden tantárgyból, ami a legkritikább eredmény. II. osztályban Pető István 9.58 eredménnyel. III. osztályban Strubert Lajos 9.88 eredménnyel. IV. osztályban Appeltauer József 9.96 eredménnyel. V. osztályban Bedross Pál 9.66 eredménnyel. VI. osztályban Motiu Enea 8.71 eredménnyel. VII. osztályban Caticus Teodor 9.58 eredménnyel és a VIII. osztályban Gertheisz Béla 9.74 középeredménnyel. Az intézetben a 330 növendék közül 8 bukott javítóvizsgára és 10 osztályismétlésre. A bukási arány 26.66 százaléka, ami kedvezőnek mondható, mivel a bukottak százaléka 33 szokott lenni. Az igazgató végül elbucszította az életbe induló nyolcadikos diákokat, mire a megható ünnepély véget ért.

Az intézet hetedik osztályát végzett növendékeket felszólítják, hogy **június 23-ig jelentsek be, vajjon a nyolcadik osztályt kívánják-e látogatni,** mert a minisztérium eszerint dönt, hogy a jövő tanévben felállítják-e az érettségi vizsgát helyettesítő nyolcadik osztályt.

Ugyancsak ünnepi keretben ment végbe a piarista liceum épületében székelt római katolikus **fiú gimnázium** négy osztályába járó növendékeinek évzáró ünnepélye is. A diákok szintén résztvettek a templomi hálaadó istentiszteleten, majd az intézetbe vonultak, ahol Rajka Géza dr., az intézet lelkes munkássága igazgatója, felolvasta a múlt tanév eredményéről szóló adatokat. Eszerint a vizsgák rendkívül kedvező eredménnyel jártak és a gimnázium 91 osztályozott növendékéből csupán 12 bukott osztályismétlésre, a tanulóknak több mint fele sikerrel végezte tanulmányait és 30 százalék fog összel javító vizsgát tenni. Különösen kiemelendő az első osztály eredménye, ahol tiz jeles tanuló volt a 48 növendékből.

A legjobb eredményt érték el és könyvjutalmat kaptak az első osztályban: Márki Zoltán 9.53 osztályzattal, mint legjobb tanuló, továbbá Szalai Ferenc, Mucsi Ernő, Kurunczi János, Kökény István, Teleky László, Borsos Antal, Ördögh Péter, Rácz Mátyás és Kraszny József. A második osztály legjobb tanulói voltak: Gászó János, Orosny Sándor és Lovas Béla. A harmadik osztályban Thury Márton, Sike Sándor és Justh Ferenc, a negyedik

osztályban pedig Fekete Sándor és Tóth Pál voltak a legjobb tanulók. Mindezek a Corvin szövetkezet és a Fraternitas iskolai szövetkezet adományából könyvjutalomban részesültek.

Rajka igazgató ezután üdvözölte Kayser Lajos nagyprépostot legutóbbi egyházi kinevezése alkalmából, aki szeretetteljes szavakban köszönte meg az üdvözlést és buzdító szavakat intézett a növendékekhez.

Az iskolaszék a magánvizsgára bukott gyermekeket július hónap végétől kezdve

Mesterhegedüket farag kis szobájában Hidasnémeti Ősz plébánosa

„Mindegyik hegedűmnek Szűz Mária egy kis dicsérot megjelölését adtam névül”

Budapestről írják: A kis iskoláslányok éneke elmosódva száll be a napfényel együtt a kis szoba ablakán. A Vendel-uccai leányintézet emeleti kis szobájának falán feszület, a munkaasztalon furcsa kések, vésők, szerte a szobában ládák, különös keresztfalakkal elválasztva. Édeskés enyvszag vegyül az ódon, kiszáradt falemezek, fűrészelt jávor- és fenyőfa kellemes illatával. Hegedű-alkatrészek, összezsavarodott húrok, csellóbordázat fekszik festői összevisszaságban és a munkaasztal mellett jóságosarcú, csillogó szemű, galambosz pap: Kertész János, Hidasnémeti plébánosa, a hegedűkészítő.

— Hatvanöt éves vagyok — mondja és végtelenül vonzó szemének derűs csillogása, — itt az ideje, hogy végre bemutatkozzam, hogy megismerjenek és hogy a nagyobb nyilvánosság előtt megcsendüljenek hegedűim húrjai...

HUSZONÖT MESTERHEGEDŰ

Huszonöt lágúvív, gyengén csillogó világosvagy barnasárga színű hegedű, öt, még sötétebb árnyalatú brácsa és két cselló.

Az ősz pap egyforma szeretettel simogatja valamennyi hegedűjét. A mesterhegedűknek

Egyetlen hegedű sem eladó!

A galambosz, egyszerű, sötétszürke papi ruhába öltözött férfi, Kertész János nem nagyon érti az egész tolongást és félve ismételteti, hogy **ő nem akar eladni hegedűiből egyetlen darabot sem.**

Hogy képzelik! Harminc éve készíti, dédelgeti ezeket az éneklő „száraz fákat”, csak nem fog megválni tőlük! Nem, ő csak meg akarja mutatni azoknak, akiket illet, de üzletről szó sem lehet.

— Három éves koromtól fúrok faragok — meséli mosolyogva — és kassai hitoktató koromban próbáltam összeállítani az első hegedűt. Az alapfogalmakat a hegedűkészítés városából, Schönbachból akkor Kassára érkező Lampel bácsitól tanultam meg.

Első hegedűmet nyomban hetven koronáért eladtam.

Harminc év mult el azóta, de a harminc év alatt mindjobban rájöttem, hogy nem tudok hegedűt csinálni... Pedig már készen volt huszonöt-harminc darab és mindegyikre lett volna vevő... Ő igen, játszani lehetett rajtuk, de hogy tökéletes legyen, az csak véletlenül sikerül...

— Egy évvel ezelőtt történt, — mondja most szinte magának, — két kifaragott hegedűlap volt az asztalomon. „No barátaim, mondom

díjmentesen előkészíti a javító vizsgákra. Fekete Sándor negyedik osztályu tanuló ezután beszámolt a Fraternitas iskolai szövetkezet első évi működésének eredményéről. A tanulók 80 ezer leinyi összegben könyvet és iskolai szereket kaptak tiz százalékos kedvezménnyel a szövetkezettől, a katolikus tanonciskola 20 ezer lei értékű iskolaszert kapott beszerzési áron és a szövetkezetnek 6975 lei tiszta nyeresége volt. A szövetkezet 18.783 lei megtakarítást jelentett és a tanulókat takarékoskodásra szoktatta. A legszegényebb diákok 1500 lei értékben kaptak ingyen tankönyvet. A szövetkezet eredményes működésének dicsérete elsősorban Fekete Sándor, Székely Ervin, Tóth Pál és Thury Márton diákokat illeti.

Most fejezte be első tanévét

a katolikus **fiútanonciskola** is, amelynek négy osztályban 138 növendéke volt. A III. osztályosok a tanév befejeztével képesítő vizsgát is tettek és mind a tizenöt tanuló megfelelt. Ezek a következők: Ambrus István, Czenke Károly, Imri Tivadar, Kollár Sándor, Kovács István, Nagy Antal, Németh György, Nyári János, Pálincás Rezső, Reviczky István, Takács József, Tóth József, Thury Lajos, Woscowenczo István és Kovács András.

A tanulók átlag 90 százaléka végezte sikerrel a tanévét

és az iskola működését a közelmúltban megvizsgálta az állami tanfelügyelő is, aki mintaszerűnek és kifogástalannak találta a végzett iskolai munkát.

hátlapján alul, szépen rajzolt, gótikus betűkkel ott áll mindegyiknek a neve. Mesterük így keresztelte el őket: „S. Maria — Consolatrix afflictorum — (Szűz Mária — Szomorúak vigasztalója.) Azután „S. Maria — Regina angelorum” — Szűz Mária — Angyalok királynője...)

— Nekem sohasem tetszett a hegedű opus megjelölése, mindennapos a női keresztnevekkel való jelzés is — magyarázza Kertész plébános. — Én

mindegyik hegedűmnek Szűz Mária egy kis dicsérot megjelölését adtam névül,

a lorettói litániából...

Igy sorakoznak aztán a mesterhegedűkön a „Mater Purissima”, „Mater Praedicanda”, az „Örömlünknek oka” és így tovább a költőibbnél-költőibb megjelölések.

A kis szobába egymás után kopogtatnak be a hegedűszakértők, a művészek, hegedűtanárok, a „szárazfa”, a legigazibb hangszer imádói. Egyiknek is, másiknak is kezében felcsendül egyenletes tiszasággal a hegedűk szopránja, bűgő mélységgel a brácsa altja és a kis szoba minden zugát megtöltő komolysággal a gordonkák tenorja.

nekik, ti is énekelni akartok, hát összeállítalak benneteket”. Elhatároztam, hogy többet ezután vésőt nem veszek a kezembe. Az összeépítés közben megérezttem, hogy

rájöttem a dolog nyitjára,

az Uristen felvilágosított. Rájöttem, hogy a probléma egyszerű, de úgy el van rejtve, hogy Isten felvilágosítása nélkül sohasem találtam volna meg...

Ennek a hegedűnek a belsejében ott a felírás: „A hegedűkészítés problémájának megfejtésére készítettem. 1939. Hidasnémeti. Kertész János”.

A hegedűkészítő plébános azután szétbontotta összes többi hangszereit és az Istenről ihletett titok szerint újra összeállította őket. A szakértők most csodálva tapasztalják, hogy egyforma a hangja valamennyinek. Valamennyi mestermű...

— Azt írja meg kérem, — mondja még, — hogy ha el nem is adok egyet sem, de

művészek szívesen kölcsönzöm bármelyiket is.

Szóaltassa meg a hegedűket, csengjenek ahúrok...
L. L. E.

A légi háboruban pillanatok alatt milliárdos értékek semmisülnek meg

Egyre-másra olvassuk a hadijelentésekben a lelőtt ellenséges gépek háromjegyű számait, egyre több emberélet és anyag pusztulásáról kapunk hírt. Ahhoz, hogy az elvesztett értékek nagyságáról aránylag is tiszta képet alkothassunk magunknak, szükséges néhány érdekes tény ismerete.

A légihaderő a modern háború egyik legfontosabb — és legérzékenyebb gépezete. Felállítására rengeteg időt és munkát, nemkülönben óriási költséget igényel, a helyes szervezés itt is elengedhetetlenül fontos. Nincs egyetlen fegyvernem se annyira kitéve az idő vasfogatának, mint a légihaderő. Szinte egyik napról a másikra gépek ezrei válhatnak elavulttá és használhatatlanná, ha az ellenfél jobb, gyorsabb, nagyobb teherbírású, erősebb fegyverzetű gépeket rendszeresít. Ha a gép elavult, nem érdemes „foltogatni”, részeket javíttatni, hanem újabb és tökéletesebb típust kell rendszeresíteni. Hogy ez persze mekkora költséggel jár, az már nem a katonák gondja, ez a pénzügyminiszternek kell, hogy fejtörést okozzon.

A harci gépek karbantartása állandó és tetemes költséggel jár. Erre a célra eléggé nagy számú és szakképzett személyzetet kell tartani, megfelelő műhelyekkel. Ha a földi kiszolgáló személyzet nem jó, a gép megbízhatatlan, kockára tesz az repülő életét, légihaderőm ütőképessége kétes értékű: szóval a jól felkészült ellenféllel szemben alul fog maradni. Ez a megfontolás talán kissé rávilágít arra, hogy mennyi ezerféle más feladat helyes megoldása járul hozzá a légihaderő szervezési kérdéseihez. A repülőszemélyzet kiképzése is állandó feladat. A kiképzés tulajdonképpen még valahol az iskolában, a fizikaórákon kell, hogy kezdődjék. A légihaderónál azután az újoncból pilótát és katonát nevelnek, ez a két feladat mellérendelt fontosságú. Hosszú és költséges kiképzésen esik át a növendék, míg végre teljes harci értékű pilóta, vagy megfigyelő rádiós lesz. Eltekintve a katonai természetű szervezési és anyagi kérdésektől, még óriási a jelentősége az utánpótlás kérdéseinek személyzeti és anyagi téren. A légihaderő veszteségei havonként százszázalékosak lehetnek a szakértők becslései szerint. Ez azt jelenti, hogy egy 4000 gépből álló légiflotta részére korlátlan légiháború esetén havonta 4000 új gépről és teljes legénységéről gondoskodni kell.

A REPÜLŐGÉPEK ARA

Es most nézzünk bele egy kicsit a dolgok anyagi hátterébe. Tudjuk, hogy a hadirepülőgép egyike a legdrágább harceszközöknek. Egy vadászipülőgép általában 6 millió lei, egy felderítőgép 9 millió lei és egy bombázó- és távelfelderítőgép 15—20 millió körüli összegbe kerülhet. A nagyobb, különleges gépek akár 30—40 millió leibe, vagy többbe is kerülnek darabonként. Egy-egy ilyen gép pusztulásakor tehát a fardaságos munkával hosszú időn át kiképzett személyzetten kívül ilyen értékű anyag is veszendőbe megy. A légihaderő szervezésében tehát figyelemmel kell lenni mindezekre az óriási költségekre. Az olasz légügyi minisztérium 1940—41. évi költségvetése 3.261.678.000 lira, amelyből katonai célokra 2.965 millió 400.000 lira esik. Ennek az összegnek legalább a fele megy új gépek beszerzésére. Erdemes megnézni a tavalyi angol légügyi költségvetést (az ideit a háborúra való tekintettel nem hozták nyilvánosságra). Az egész költségvetés összege 205 millió fontnál több, vagyis majdnem 150 milliárd lei — ha hivatalos lei-kurzust veszünk alapul. Új gépek beszerzésére ebből 60 milliárd leinél nagyobb összeget fordítottak. Az idei költségvetés ennek talán két-háromszorosa. Ezekből a csillagászati számokból fogalmat alkothunk arról, milyen összegbe kerül az államnak a légierők fenntartása és korszerű nivón való tartása.

A VESZTESÉGEK SZAMOKBAN

Sokkal nagyobb gondot okoz talán azoknak a nyersanyagoknak a pótlása, amelyek a repülőgép üzeméhez elengedhetetlenül szükségesek és megtörténik, hogy csak nehezen szerezhetők be. Elsősorban megint az üzemanyagkérdés merül fel előttünk. A benzin a mai háború legfontosabb tényezője. Hogy mekkora a gépek fogyasztása, arra vonatkozólag szolgáljanak például a következő adatok: Egy korszerű távelfelderítőgép kilométerenként kb. 1 kg. benzint fogyaszt el, egy vadászgép kb. 46 dekát, egy felderítőgép 55 dekát. Szóval egy felderítőgép

2000 kilométeres útja során 2 tonna benzint fogyasztott el. Egy ezer bombázógéppel való támadás 500 km távolságban levő cél ellen ezer tonna benzin végét jelentené. Érthető tehát, hogy éppen a benzin-utánpótlást igyekeznek a harcban álló felek feltartóztatni és megsemmisíteni. A háború csendes időszaka alatt a napi felderítés és ellenőrző repülések igen sokszáma tonnába került akár melyik hadviselő félnek, szóval tetemes mennyiségű benzin, minden harc nélkül, az ellenség legcsekélyebb zavarása nélkül fogyasztódott el. Ugyanígy az otthoni iskolázás jelentékeny tonna benzint igényel a legcsökkentetebb keretek mellett is. Itt viszont a csökkentésnek nincsen értelme, mert a hiányos kiképzés megbosszúlja magát a harctéren. Láthatjuk, hogy milyen óriási gondokkal kell megküzdeni az utánpótlásnak, hogy a szükséges benzinmennyiség állandóan a kellő időben rendelkezésre álljon, mert a legkisebb késedelem az offenzíva feltartóztatását és esetleg sokezer bajtárs pusztulását jelentené. Ugyanígy kivülálik, hogy mennyire vitális érdek az ellenséges utánpótlás feltartóztatása.

Néhány meggondolás a veszteségek nagyságáról: Száz lelőtt repülőgép az ellenség részére legalább is 900 millió leies veszteség, de talán ez nem lenne olyan fájó, mint az, hogy 200 főnyi jól kiképzett személyzet is meghalt, vagy fogságba esett, szóval nem harcolhat tovább. Gépeket lehet napok alatt építeni, de pilótákat

csak évek sora alatt lehet kiképezni. Ez egy olyan pont, ahol a veszteségek már nem mérhetők fel pénzzel és nem is pótolhatók azzal.

Általánosságban a már említett 100 százalékos veszteségkulccsal számítva, egy 4000 repülőgépes légihaderő fenntartása pusztán a gépanyagot véve, havi 18 milliárd lei, amihez még a lőszer, bomba, fegyver megújításának óriási költségei járulnak, ez legalább 30 milliárd lei, az üzemanyag, ami havonta kb. 4 és fél milliárd lei.

Meg kell azt is jegeyzni, hogy a mostani légiháború nyugaton még messze van a korlátlan légiháborútól. De láthatjuk azt is mindebből, hogy a korlátlan légiháború nemcsak katonailag, de gazdaságilag is az utolsó cseppig igénybeveszik a nemzet erőforrását. Ilyen nagy számú pilótakiképzés, ilyen nagyarányú ipari gyártás, a rengeteg elhárítóberendezés, a gyártás megszervezése és védelme, a nyersanyagok, üzemanyagok megszerzése és biztosítása, a munkaerő kioktatása és nem utolsósorban az anyagi fedezet előteremtése a nemzet minden anyagi és erkölcsi erejének mozgósítását kívánja meg. Már csak ezért is totális háború a légiháború.

Nagy Ernő

Szédelgés a nacionalizmussal

A nemzeti és faji szempontok mai kultuszában és érvényesítésében Európaszerte lázas tervkovácslás folyik, nagyban és kicsinyben. Sokmillió nemzetőrök új erőre kapnak az új korszellem lüktetésében és meggondolás nélkül vetik magukat karjaiba. Nem számít az az egy-két millió, ami közen lesodródik a nemzettestről. A kis népek nacionalizmusa azonban — különösképpen itt a Dunavidéken — sokkal több körültekintésre int, sokkal alaposabb politikai meggondolást követel. A szakadék szélén lepket kergető gyermek naiv öntudatlansága jut mindig eszünkbe, valahányszor külföldi eszméket és példákat kritikátlanul átvevő és továbbadó nacionalista tervkovácslást tapasztalunk sorainkban vagy közvetlen környezetünkben.

Tisztában vagyunk a nacionalizmus erkölcsi értékével és történelmi jelentőségével. De ugyanígy meggyőződésünk az is, hogy néprajzi, gazdasági, geopolitikai és sztratégiai adottságainkkal számolva, minden törekvésünknek oda kell irányulnia, hogy mindazok testvéreink legyenek, akikkel együtt élünk, ha nem is értenek meg. Nekünk kell megértenünk, hogy a Dunavölgy népei egymásra vannak utalva és itt a szabadság, jog, hatalom egysúlya helyrehozhatatlanul felbillenhet, mihelyt a disszimuláció propagálása tömegmozgalommá válik s a modern népiségi elv radikális alkalmazása csupa életképtelen, örökös nemzetiségi torzalkodásban emésztendő kis nemzeti közösségek alakulására vezetne.

Divide et impera?

Tetszetős elv, de gyakorlati alkalmazása azt jelenti, hogy a Dunavölgy népei, ez a hatalmas földterület s annak lakói teljesen ki volna szolgálatva az egységes tömbben élő szomszédos nagy népek kenyé-kedvének. Egymástól elválasztó éket verni az egymásra utalt s egyes vitás kérdések tisztázása révén, egymással különben békésen megférő, megelégedett nemzetiségek közé — nem más, mint tudatosan egyengetni a bomlás útját s alapjában támadni azt az államiságot, illetve állameszmét, mely őket egy-sébbe fűzte vagy fűzi.

A politikai józanság és érettség mérlegére kell tehát helyezni minden „tervkovácslást”, mielőtt annak megvalósítására, vagy akár csak eszmei terjesztésére is sor kerül. Magán a tényen, — hogy a „tervkovácslás” az új korszellem jegyében, egyes magyar elméket különösen is meghihet, — nincsen csodálnivaló. Eltekintve attól, hogy sok egészséges elgondolást is tartalmaz, s így a komolyabbakat is gondolkozóba ejti, — mint minden áramlat a maga korában, — ma ez divat is. Egyeseknek pedig sokkal több érvényesítési lehetőség. Ugródeszka. Ezt szük-

séges külön megjegyeznünk, mert az árral uszók körében nem ritka az olyan fajvédő, aki tiszta vérű eredetét aligha tudná jobban igazolni, mint a japán mikádó a napistentől való egyenes lezármazását. Hiába, az áramlat hódít ott is, ahol nem akar. Az új korszellem választó-vízébe a habtestű szüz mellett a szerecsen is beleugrik, evickél, kurjongat, hátha sikerül azt az illuziót keltetni, hogy ő is — fehér.

Amiből földrészünk egyre nagyobb részén harcizaj és testvérháborúság fejlődött, abból a kupola árnyékában szomszédos Magyarországon egyelőre egy újabb törvényjavaslat született.

E javaslatot ma úgy emlegetik, hogy Hubay-Vágó-féle törvényjavaslat. Holnap talán másképp. A lényeg egy. Ma a szentistváni gondolat megcsufolását látja benne a magyar közvélemény, — holnap esetleg a hurkot a saját nyakán. A lényeg itt is egy. Tudjuk és érezzük, mi a lényeg. De azt is tudjuk, azt is érezzük, hogy a sok megpróbáltatásban megedzett hivatástudatot, a történelmi tanulságok igazolta egyensúlyi elveket s a nemzeti hagyományokat nem oly könnyű átgyurni és megváltoztatni, mint egy törvényjavaslatot jól-rosszul megszóvegezni. Elzsel persze csak kinosan lelkiismeretes és felelős politikusok szoktak számolni, egyes tervkovácsol, javaslatgyártó urak — mint a magyar parlamentben mellékelt két ábra mutatja, — nem.

Méltó volt önmagához s népéhez az a képviselő testület, amikor fölhasználta a Hubay-Vágó javaslat napirendretűzésének vitáját arra, hogy ünnepélyes tanubizonyoságot tegyen a magyar hivatástudat és állameszme mellett. A hivatástudat olyan egy nép történelmében, mint az ideál, az eszme az egyén életében. Ideál nélkül nincsen értelme az erőfeszítéseknek, nincsen értékes egyéni és közösségi élet. Az eszme erő, mely dacol a kétségbeeséssel, szembeszáll a vesztéssel, életet teremt a romok fölött. Minél nagyobb az eszme, annál szélesebb érvényesítési lehetősége és annál erősebb kötelekkel fűzi egy-be és tartja össze azt az államiságot, melynek létrehívója, éltetője. Ennek az eszmének hivei mindenkor számoltak az élet reális valóságával, meglátták Középeurópa különleges jellegét, s benne a magyarság küldetését. Ez a következetesen vallott állameszme jelenti az ittélő népek egymásratalálásának útját: távol minden szédelgéstől és erőszakoskodástól, megadni a jogokat és számotvenni a kötelességeket mindenkittől, akinek otthont, kenyeret, becületet bántalmódot nyujtanak. A nemzeti értékek tisztelet-bentartásával dolgozni az ittélő népek jobb megértésén egy szebb, békésebb jövőért...

Kulcsár Kálmán,

A namuri erődparancsnok naplója

Sok telitalálat érte az erődöt, amely kénytelen volt megadni magát.
Egy német tiszt elmeséli a csatornamenti hadműveleteket

A belga híres namuri vár egyik legjobban kiépített és felszerelt erődjének parancsnoka pontos naplót vezetett a háborúról. Mikor az erőd elesett, elesett a parancsnok is és a parancsnok holtteste mellett a németek megtalálták a — naplóját.

A belga alezredes a német-belga háború kitörésének órájában fektette fel naplóját. A namuri vár erődjei ellen május 18-án hajnalban kezdődött meg a német támadás. A legnagyobb erődben a naplót író alezredes irányította a védelmet. Az alezredes negyedóránként jegyzetekkel látta el füzetét. Ime a napló adatai:

DRAMAI SOROK

Május 18. Reggel 7 óra 20 perc. Két erőd közli telefonon, hogy telitalálat érte, a páncéltornyok közül öt hat használhatatlanná vált. 8 óra 10 perc. Az ellenség hadikövete útban van a vár felé. 9 óra 20 perc. Az ellenség hadikövete megérkezett és a vár megadását kívánja. 9 óra 45 perc. Az alezredes vezérkarával tanácskozással ül össze. 10 óra. Az erődök nem adják meg magukat, a hadikövet eltávozik. 11 óra. A vár legelső erődje elesett. 12 óra 20 perc. Ellenséges repülőraj bombázza az erődöt. 1 óra. Az alezredes erődjében óriási a pusztulás. 1 óra 20 perc. Az alezredes segítséget sürget, sürgeti a megszehordó belga tűzérő eredményes ágyúzását. 2 óra 05 perc. A második erőd elesett. 2 óra 20 perc. A vár két nagy erődje sikeresen tüzel az ellenségre. 2 óra 35 perc. A védőknek újabb sikere van. 4 óra 25 perc. Az alezredes elrendeli két megsérült páncéltorony sürgős kijávitását. 5 óra 35 perc. Az erődben a levegő kezd kibírhatalanná lenni. 5 óra 50 perc. Por, füst, lőpor-szag kibírhatalanná teszi a levegőt, a védők alig jutnak levegőhöz. 6 óra 10 perc. Az alezredes megállapítja, hogy a közvetlen parancsnoksága alatt álló erőd első páncéltorony használhatatlanná lett, a második páncéltorony erősen össze van löve, a harmadik sértesen, a negyedik ugyancsak használhatatlan, a páncélos megfigyelő torony rombadőlt. 6 óra 40 perc. A levegőáramlat javult. 6 óra 50 perc. Az erődöt újabb telitalálat érte. 7 óra 10 perc. Igénybe veszik a légzőkészülékeket. 7 óra 30 perc. A vár további három erődje az ellenség kezébe került. már csak az alezredes erődje védekezik. 7 óra 45 perc. Az erőd védői között a hangulat nagyon rossz, felvették a gázmaszkokat, az alezredes már nem ura a helyzetnek, különböző hírek kapnak lábra a tisztek és katonák között. 7 óra 55 perc. Az erőd hármas számú páncéltornya is megsérült...

A naplónak vége. 8 óra 30 perckor az alezredes az erőd több ágyúját felrobbantotta. 8 óra 40 perckor fehér zászlót tűztek ki az erőd falára. A német csapatok közelharc nélkül foglalták el a namuri vár utolsó erődjét is. Az összelőtt páncéltornyok között 14 tiszt, 207 altiszt, 649 főnyi legénység adta meg magát. A parancsnok halott volt. Öngyilkos lett-e, vagy az ágyúk felrobbantásakor vesztette el életét, ezt nem tudták megállapítani. A naplója ott hevert a holtteste mellett.

„A VÉDŐK HŐSISSÉGÉRŐL, A TÁMADÓK BÁTORSÁGÁRÓL MÉG SOKAT FOG IRNI A TÖRTÉNELEM...”

A német-belga határról elinduló német csapatok tíz nap alatt érték el a tengert. A belgiumi „villámhadjáratnak” ez volt egyik legfontosabb eredménye. Mikor pedig Dunkerque is elesett, a kontinens nyugati tengerpartjának szinte valamennyi hatalmas kikötője német kézre került. A gyors előrenyomulásban résztvevő német gépesített osztagok egyik tisztje, egy páncéloskocsi főhadnagya a következő érdekes részleteket mondotta el a nyugateurópai haditudósítók előtt:

— Abevilleből Boulognen át Calais felé Európa legpompásabb autostradáján robtunk. Ez a távolság 114 kilométer és ez az út egy része a páris—calais—dovert—londoni autópályának. Az ellenséget olyan hirtelen érte támadásunk, annyira az ellenség nyomában tudtunk haladni, hogy arra sem volt ideje, hogy ezt az autostradát elrombolja. A német légi erő pedig ezen az útvonalon, hogy az utat megkímélje, nem bombázta a menekülőket. Igaz ugyan, hogy az autostrada mentén a három nagy város:

az ötezer lakosú Boulogne sur mer, az ötvenkilencezer lakosú Calais és a huszon-

kilencezer lakosú Dunkerque valóságos romhalmaz. Ennek a három városnak talán egyetlen épiségben maradt háza sines.

— Azon a napon, amikor Calais külvárosát elértük és az aszfaltos úton felrobtunk a tengerpartot szegélyező homokhegyre, hirtelen tűnt fel előttünk a — tenger. Sőt, a tiszta időben látsövünkkel jól átláttunk a tulsó oldalra, a 38 kilométer széles „Pas de Calais“-n keresztül a Dovert környékező hegyekre. Maga a tenger vize megdöböntő látványt nyújtott: itt is, ott is hajóroncsok tüntek ki a hullámok közül.

A német főhadnagy elmondja nyilatkozatában, hogy csapattestének része volt abban, hogy a kontinens és a szigetországi hajóátkelés ötödik, egyben utolsó állomását is lerombolják. Az angol Harwichot, Dovert és Folkestonet ugyanis rendszeres hajójárat kötötte össze Hoek van Hollanddal, Vlissingennel, Ostendével, Boulogne-nyal és Calais-vel. Német csapatok ebben a sorrendben pusztították el az angol átkelés hajóállomásait. A holland Den Helder, a belga Zeebrugge után pedig elfoglalták a franciák hadikikötőjét. Dunkerquet is.

— A dunkerquei csata rettenetes volt,

IGY RÉMÜLT MEG HÁROMMILLIÓ AMERIKAI A MARS-LAKÓKTÓL

Newyorkból írják: Élénken emlékszik még az újságolvasó közönség arra a furcsa pánikra, amely két esztendővel ezelőtt tört ki Amerikában egy rádióelőadással kapcsolatban. Leadtak egy H. G. Wells-fantáziát, amely szerint Marslakók támadják meg a Földet. Hatmillió rádióhallgató figyelte az előadást és borzalmas pánik tört ki. Sokan elmenekültek a lakásukból. Bámulatos módon a közönség jelentékeny része komolyra vette ezt a fantasztikus közleményt, úgy, hogy a rádiónak teljes huszonnégy órán keresztül kellett később megnyugtania a hallgatókat.

A pánik lecsillapodása után a Rockefeller-intézet megbízta dr. Cantril híres tudóst, hogy tanulmányozza, hogyan robbanhatott ki ez a pánik? Dr. Cantril hatalmas gárdát szervezett és több, mint másfél esztendőn keresztül behatóan tanulmányozta a kérdést. (Minden munkatársának háromezer dollár honoráriumot szavaztak meg!) Most készült el a rendkívül érdekes munkával. Megállapították, hogy a hatmillió rádióhallgató közül

1.700.000 elhitte, hogy a Mars-lakók megtámadták a Földet és 1.200.000 megijedt.

Néhány érdekesebb adat:

Egy princetoni diák autóval haladt az országúton, amikor földművelő munkások megállították és közölték vele, hogy Mars-lakók köztöltek ki Amerikában és öldökölnék. Rettenetes iramban Newburgba sietett, harmincöt perc alatt hatvan kilométert tett meg, hogy „megmentse” a menyasszonyát.

Massachusettsben egy öregebb ember kivette a bankból spóroit pénzét, összesen 3 dollár 25 centet, vasúti jegyvet érté és elmenekült.

Egy házaspár között óriási veszekedés tört ki a hír hallatára. A férfi elcsavarta a rádiót és zenét akart hallgatni. Hogy csinálhatsz ilyesmit, amikor Amerika elpusztul? — kérdezte az asszony. A férj erre így válaszolt: „Nero is hegedült, amikor Róma égett”.

Egy másik férj azt vallotta, hogy a felesége rákiáltott: „Itt a világ vége és te ilyen toalettbén akarsz meghalni”.

Gloribenben egy hatvanéves katolikus vallású orvos nyolcvan mérföldet rohant autóval, hogy papot találjon és meggyónhassa a bűneit.

Maplewood városkában a polgármester ki hirdette: „Valóban támadás történt Amerika ellen, de a mi városunk nincs veszélyben.

A kutatók megállapították azt is, hogy sok helyen fosztogatások történtek erre a hírre. Pennsylvania egyik kis városában, amikor a rádió közölte a borzalmat, az ottani vasúti társa-

PÜSPÖK

gyógyfürdő

Oradea mellett

600 év óta használják eredménnyel a 42° C kénes, rádiumos gyógyforrásait reuma, köszvény, csúz, ishiás, trombozis, valamint női betegségek ellen.

Izszapfürdő, forró iszappakolások, női-, férfifürdők, kád-, villany-, szénsavfürdők. I. o. panzió: lakás, háromszori étlapszerinti első osztályú étkezés, gyógy-, vagy hullámfürdő.

I. o. panzió személyenként	220—250 L.	260—290 L.
Kétágyas szobában két-személynek	400—440 L.	480—540 L.
II. o. panzió	160 L.	180 L.

Vasuti kedvezmény

Éttermeinkben mérsékelt étlap árak. Orth. kóser vendéglő. Kóser panzióval a fenti árakhoz 10% felár. Állandó zene. — Curszalomban minden este tánc. Verseny kuglizó. — Tenisz pálya. — Csolnakázó. Románia egyetlen hullám-fürdője. — Kérjen prespektust.

a védők hősiességéről, a támadók bátorságáról még sokat fog írni a történelem — fejezte be a főhadnagy a beszélgetést.

ság egyik írnoka berohant az elnök szobájába és a főnököt kétszer pofonvágtat. „Mielőtt meghalok, ezzel még tartozom magamnak” — kiabálta.

A Mars-lakók nem jöttek el, de a temperamentum fiatalembert kidobták.

Dr. Cantril arra a megállapításra jut, hogy a közönség húsz százalékának a legvalószínűbb hírt is be lehet adni.

Az osztálysorsjáték június 15-i húzásának eredménye

— Az állami sorsjáték június 15-iki húzásán az alábbi sorsjegyek nyertek:

Fősorsjegyek:

800.000 leit nyertek a 44332 és a 72804 számú sorsjegyek.

400.000 leit nyertek: 16821, 16923, 73301, 83803.

200.000 leit nyertek: 6209, 24607, 25303, 30465, 31961, 57290, 57872, 78744.

100.000 leit nyertek: 4163, 7023, 8451, 9647, 57876, 17780, 22073, 26956, 43666, 45300, 58634, 62616, 63307, 65153, 85139, 97719, 98144

40.000 leit nyertek: 789, 932, 2620, 4189, 5433, 10142, 14939, 16047, 23377, 27065, 29291, 30006, 31011, 31047, 31225, 33075, 33936, 37278, 43672, 43828, 43878, 45466, 47678, 53961, 54920, 55745, 59039, 60140, 62453, 63366, 67194, 69614, 72478, 72223, 78815, 81491, 81906, 89672, 89948, 96835.

Végződések:

6400 leit nyertek: 0340, 0413, 0515, 0584, 0789, 0833, 0897, 0964, 1026, 1345, 1423, 1893, 2823, 2903, 3192, 3413, 3507, 3566, 3754, 3790, 3931, 4313, 4340, 5259, 5318, 5511, 5551, 5526, 5580, 5807, 5834, 5920, 6231, 6259, 6731, 6795, 6972, 7262, 7360, 7891, 7968, 8196, 8372, 8614, 9056, 9376, 9441, 9685, 9705, 9853.

3200 leit nyertek: 007, 146, 436, 591, 726, 749, 806, 844, 870, 830.

1600 leit nyertek: 02, 31, 35, 65.

800 leit nyertek a 4-es számmal végződő sorsjegyek.

Melléksorsjegyek:

100.000 leit nyertek: 141428, 190297, 210831, 218444, 270563, 321811, 337058, 344599, 345089, 400001, 435035, 499812.

5000 leit nyertek a hivatalos listán feltüntetett sorsjegyek.

Végződések:

400 leies nyeramények: 190, 312, 360, 431, 535, 536, 774, 856, 982, 983.

200 leit nyertek: 01, 37, 52, 59.

HOGYAN LÁTJA HITLER EUROPA BÉKÉJÉT?

A német birodalom vezére nyilatkozott egy amerikai újságíróknak a háboru okairól, Anglia elleni háborúról és a béke szempontjairól

Berlinből jelentik: Hitler kancellár a Hearst-lapok európai képviselőjének, Wiegandnak rendkívül érdekes intervjút adott, amely a következőket tartalmazza:

A Monroe-elvnek mindkét részről való tiszteletbentartása nemcsak, hogy hosszú békét biztosítana az Óvilágnak és az Újvilágnak, hanem az egész világ békéjéhez is hozzájárulna. Rosszindulatú hazugság az, mintha álmában is tervbe vette volna Hitler a beleavatkozást a nyugati félgömb problémáiba. Gyermekes és groteszk az a félelem, amelyet a két Amerikában Németország irányában táplálnak akkor, amikor megrohanásról beszélnek.

Ami az ötödik oszlop legendáját illeti az csak fantasztikum és Hitler biztosított engem arról — folytatja az újságíró, — hogy nincsen szándékában megtámadni a német hadigépezettel a francia fővárost, mert azt is épp úgy nyílt városnak tekintik, mint Brüsszelt.

Mussoliniról igen barátságos hangon beszélt és örömmel üdvözölte Olaszország belépését a háborúba.

Ez volt az első intervjú, melyet Hitler kancellár a háború folyamán adott és találkozásunk egy belga arisztokrata kastélyban folyt le. Von Ribbentrop külügyminiszter fogadott egy hadosztály főhadiszállásán, amely a német front balszárnyán levő kis kastélyban van. Több órán keresztül folytattunk érdekes beszélgetést, majd pedig felkerestük a néhány kilométernyi távolságban tartózkodó Führert. Hitler jókedvű volt, arca és szemei ragyogtak, mint olyan embernek, aki tudja, hogy nagy győzelmeket aratott és nagy tetteket hajtott végre, de mindennek dacára igen egyszerűen fogadott. Egy szalónban foglaltunk helyet — és ott volt Ribbentrop, Dietrich dr., Schmidt miniszter és több más előkelő személyiség.

A kancellár közel egy órán át beszélgetett velem és válaszolt kérdéseimre.

Kijelentette, hogy Németország egyike kevés államoknak, amelyek tartózkodtak eddig az amerikai kérdésekbe való beleavatkozástól.

Németországnak nem voltak és nincsenek területi, vagy politikai érdekei az amerikai szárazföldön.

Aki ennek ellenkezőjét állítja, az hazudik. Bennünket nem érdekel — folytatta a kancellár — az amerikai szárazföld élete és ez vonatkozik éppen úgy Észak-, mint Délamerikára. Nem hiszem, hogy a Monroe-elv olyasmi, amit fel lehetne használni egy egyoldalú beavatkozására az amerikai kérdésekbe, miként azt Anglia teszi állandóan, amelynek nagy területi és politikai érdekei vannak Amerikában, de elvárható, hogy Amerika se avatkozzék bele az európai kérdésekbe. Az tény, hogy Washington György saját maga figyelmeztette erre az amerikai népet és éppen ezért kijelentem, hogy

Amerika az amerikaiaké, Európa pedig az európaiaké.

Arra a kérdésemre, hogy mi a megjegyzése az amerikai fegyverkezésről, Hitler kancellár így válaszolt:

— Tiszteletben tartom a Monroe-elvet és az amerikai fegyverkezés programja engem nem érdekel. Én magam is csak kényszerűségből dolgoztam éveken keresztül a fegyverkezési programon és tudok különbséget tenni a fantasztikus beszédek és a gyakorlati élet reális lehetőségei között.

Az ötödik oszlopra vonatkozó kérdésemre Hitler kancellár gunyosan válaszolta ezeket:

— Én az úgynevezett ötödik oszlop fogalma alatt semmit sem tudok elképzelni, mert ilyen hadoszlop nincs, legfeljebb csak a fantaszták agyvelejében, vagy mint a lelkiismeretlen propaganda által átlátszó célok érdekében felhasznált rémbír. Amikor a vezetésre képtelen kormányok háborúba sodorták népeiket és amikor összeomlás előtt állanak megmagyarázható, hogy a hibát másra kívánják tolni.

Ellenfeleink el fogják veszteni ezt a háborút, nem az ötödik oszlop miatt, hanem, mert politikusaik korrumpáltak és korlátoztak. Azért is elvesztik, mert katonai szervezeteik rossz és hadvezetésük ebben a háborúban siralmas. Anglia volt az, amely különböző neveléses kifogások alapján hadat üzent Németországnak és Németország fogja megnyerni ezt a háborút, mert a német nép tudja, hogy igazságos ügyért harcol és mert szervezete és katonai vezetése

se sokkal magasabb fokon áll és mert hadserege a legjobb és felszerelése a legkitűnőbb.

Elképzelhető — írja cikkének további részében Wiegand, — hogy Európa új Napoleonja előtt állunk, aki nemcsak az államot, hanem a háborút is vezeti, de sokkal egyszerűbben van öltözve, mint a kíséret bármelyik tagja. Egyenruháján nem visel rendfokozatot, hanem csak a vaskeresztet és a párt jelvényét és ez a férfi irányítja Európa történelmének új fejezetét.

Arra a kérdésre, hogy szándékában áll-e a brit birodalmat megsemmisíteni, így válaszolt:

— Ez sem célom, sem szándékom sohasem volt. Ellenkezőleg, a háború kitörése előtt olyan javaslatokat tettem az angol kormánynak, amelyekben felajánlottam a német birodalom segítségét az angol világbirodalom fenntartására. Ezt az ajánlatot megvetéssel utasították vissza, bár nem kértem egyebet Angliától, csak azt, hogy egyenlő félként kezeljék Németországot és hogy a német partok meglegyenek védve arra az esetre, ha Németország háborúba keveredne és hogy a háború végén adják vissza a volt német gyarmatokat. Londonban ezzel szemben nyilvánosan hangoztatták és írták, hogy a nemzeti szocializmust meg kell semmisíteni, hogy

Németországot fel kell darabolni, le kell fegyverezni és tehetetlenségre kell kényszeríteni. Nekem sohasem voltak ilyen céljaim, vagy szándékaim Angliával szemben. Amikor Anglia egyik csatát veszítette el a másik után, az angol kormányférfiak könnyes szemekkel kérték Amerika segítségét és egy kapitalista klikk készen áll arra, hogy újabb embermilliókat vigyen a megsemmisülésbe. Meg vagyok azonban győződve arról, hogy ez nem fog bekövetkezni. Ha egy angol miniszter például azt jelenti ki, hogy Anglia határa a Rajnánál van, ez éppen olyan ostobaság, mint elviselhetetlen arcátlan-ság és követelés és nem lenne nagyobb ostobaság, ha én kijelenteném, hogy Németország határa a Missiszipinél, az Amazonánál, vagy pedig a Sárga folyamnál van. Különböztet a rajnai határ kérdését most majd végleg rendezni fogjuk és remélem, hogy a jövőben nem lesz olyan brit miniszterelnök, aki ilyen földrajzi tévedésbe fog esni.

Végül megkérdeztem a Vezért, hogy nem volna-e hajlandó nyilatkozni, miként látja a jövő békéjét. Erre csak ennyit válaszolt:

— A német cél a jogon alapszik és a béke megszlárdításán. Nem Németország volt az, amely háborút üzent, hanem Anglia és Franciaország. Ennek a békének alapelve az lesz, hogy nem létezhet valódi béke, ha nem vesszük tekintetbe a nagy nemzetek életszükségletét és csak korlátolt észjárású ember képzelheti be azt magának, hogy egy Übersailles jobb, mint Versailles volt. A legfontosabb béke-cél minden nemzetközi klikk megsemmisítése, amely vagy népeket uszít egymás ellen, vagy pedig abban nyilvánul meg, hogy a maga belső politikai és gazdasági tehetetlenségét háborúk előidézésével elrejteni és javítani igyekszik. Minden esetre tisztában vagyunk azzal, hogy a cél nem érhető el szerződésekkel, hanem maguknak a népeknek kell észretérniük. Ebben hiszek magam is, dacára az ötödik oszlop meséjének és annak az állításnak,

Az új jugoszláv nagykövet Ofelsége előtt

Bucurestiből jelentik: Avakumovics jugoszláv nagykövet pénteken megbízó iratainak bemutatása alkalmával a következő beszédet intézte Ofelségéhez:

— Büszke és boldog vagyok, hogy magas küldetést tölthetek be a baráti és szövetséges Romániában. Amikor feladatomat teljesítem, a hagyományos román-jugoszláv baráti politikával való együttműködést végzem, mert ez a barátság mély és őszinte. Amikor háború dühöng Európában, a román és jugoszláv kormányok hűségesek maradtak ahhoz az eszmé-

Az Állami Sorsjáték nyereményeit a játékosoknak minden adó levonása nélkül fizetik ki.

Már meg is vásároltam a pénzsrékényt, hogy legyen, hová tennem a milliókat, amelyeket holnap az Állami Sorsjáték huzásán nyerni fogok.

hogy szerzetesek ereszkednek le a levegőből ejtőernyőkkel. Ha tehát Anglia és Franciaország katonai legyőzése hozzájárul népeinek észretérítéséhez, akkor egy távolabbi jövőben ennek a háborúnak áldozatai nem lesznek olyan hiábavalók, mint ahogyan az most pillanatnyilag látszik.

hez, amely Délkelet-Európa békéjét és biztonságát kívánja fenntartani. Románia és Jugoszlávia szoros együttműködése a béke megmentését szolgálja és ennek értéke különösen most megnyilvánult. Az együttműködés a Balkán-szövetség többi államaival a népek függetlenségét és a jó szomszédi viszony fenntartását szolgálja. Bátor vagyok Felségedet arra kérni, hogy tüntessen ki jóindulatával és legyen támogatásomra, hogy hivatásomat teljesíthessem.

= HIREK =

MEGJELENIK:

Minden napon a vasárnapokat és ünnepeket követő napok kivételével.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Belföldön házhöz való kézbesítéssel együtt magánosoknak havonta nyolcvan lei, negyedévre 230 lei, félévre 450 lei, egész évre 900 lei. Nyugdíjasoknak havonta házhöz való kézbesítéssel együtt havonta hetven lei, negyedévre 200 lei, félévre 400 lei, egész évre 800 lei. Magyarországon havonta 4 pengő, negyedévre 12 pengő, félévre 22 pengő és egész évre 40 pengő. Hatóságoknak, közhivataloknak és közüzemeknek, gyáraknak, vállalatoknak és részvénytársaságoknak egy évre 1200 lei kézbesítéssel együtt.

TELEFON:

18-10 és este 10 óra után: 28-11

HUSTALAN HÉT

Hétfőn jámbor ember bizony húst nem ehet, nem jó falánksággal kezdeni a hetet.

Kedden a polgárnak kedve fordul búsa, sovány erszényéből nem futja font húsrá.

Szerdán húsevéstől szigorúan óvd magad, napon senkinek húst enni nem szabad.

A szerdánál bizony nem jobb a csütörtök, a húsetellünket elviszi az ördög.

Pénteken — s e tudat lelket-testet megráz — a húst egyképp tiltja törvény és az egyház.

Szombaton gyomrunkba húst nem is kívánunk, addigra hús nélkül élni már szokásunk.

Vasárnap mindenki húst bőven ehetik, azaz csak ehetne, mert pénz rá nem telik.

Szegény ember húshoz úgy jut okkal-móddal, ha olykor az asszonyt illeti pár csókkal.

Kóró Pál.

— **LAPUNK LEGKÖZELEBBI SZÁMA** a hétfőre előrendelt szigorú munkaszünet következtében szerdán reggel a rendes időben jelenik meg.

(—) **Vulpe Stefan** — az összes tanoncotthonok felügyelője. A munkaügyi minisztérium június 12-én kelt 18.882 számú határozatával Vulpe Stefan tanoncotthoni igazgatónak a temesvári tanoncotthon igazgatói állásától való felfüggesztését hatályon kívül helyezte és egyben az ország összes tanoncotthonainak felügyelőjével megbízta.

(—) **Kinevezések.** Marta Alexandru dr. királyi helytartó Mattiassich Dezsőt a petrosényi, Babes Petrut a pézszaki, Lala Ioant a szászabányai, Minda Iont a zombolyai főszolgabírószákhöz tisztviselőnek nevezte ki.

— **Nyári időszámítás Olaszországban.** Rómából jelentik: Olaszországban szombaton éjfélkor életbelépett a nyári időszámítás. Az órákat éjfélkor egy órával előregazították.

— **Magyar törvény az állam fokozottabb védelméről.** Budapestről jelentik: A Német Távirati Iroda közli: A magyar képviselőház pénteki ülésén elfogadta az igazságügyi miniszter által beterjesztett törvényjavaslatot, amely az állam biztonságának védelméről hozott fokozottabb elővigyázati intézkedésekről szól. (Rador.)

— **Lelepleztek Bucurestiben egy nagy valutacempészt.** Bucurestiből jelentik: A fővárosi rendőrség nagyarányú devizacempészeknek jött nyomára. Megállapították, hogy egy Fleischer nevű bucurestii lakos Brüsszelbe küldött levelekbe külföldi devizákat tett és leleplezéséig 45 ilyen levelet küldött el. Hogy a posta ellenőrzését elkerülje, együtt dolgozott Jorgulescu Aurelia postatisztviselőjével. A legutolsó küldeménye kilenc levél volt, amelyekben 2400 pengőt küldött. Feljelentés következtében leleplezték és most Jorgulescu Aureliával együtt bíróság elé állítják.

— **Élelmiszerjegyek Görögországban.** Athénből jelentik: A DNB írja, hogy Metaxas miniszterelnök bejelentése szerint az újabb eseményekkel kapcsolatban a kormány szükségesnek látja az élelmiszerjegyek bevezetését. Egyelőre a kenyér, a cukor, a kávé, a tésztaanyagok, a rizs és a főzelék konzervek kiosztásánál vezetnek be jegyeket. Ugy hiszik, hogy rövidebb idővel megszigorításokat hoznak.

A temesvási írásbeli érettségi eredménye: 298 jelölt közül csak 18 bukott meg

A Temesvárott működő érettségi bizottságok előtt befejeződtek az írásbeli érettségi vizsgák és az eredmény a jelöltek alapos felkészültségét mutatja, mert

a 298 jelölt közül csupán 18 bukott meg. Az állami német liceumban működő bizottság előtt 101 jelöltből 93 sikerrel tette le az írásbeli vizsgát.

NOTRE DAME LEANYLICEUM

tizenhét jelöltje mind sikeresen vizsgázott. Neveik a következők: Bauer Henrietta, Boldea Silvia, Cioban Vioreta, Dombora Matild, Drinca Ana, Galasch Józsa, Glasz Margit, Kollárcsik Margit, Lázár Valeria, Marinescu Emilia, Pethő Judit, Rasman Hilda, Reiber Andorina, Reich Lili, Schönbach Hilda, Spalatelu Elena és Szlahotka Iona. A

PIARISTA LICEUM

huszonnégy jelöltje közül a következő huszonegy vizsgázott sikeresen: Ardelean Iosif, Barta Tamás, Becker Frigyes, Bogdan Emil, Bogdan Lajos, Duck-arm Mátyás, Gertheisz Béla, Horváth Antal, Jarcsek Ferenc, Kaminszky István, Motiu V. Eugen, Novák József, Pánits Sándor, Petersel Károly, Ret-scher Béla, Scharff Alajos, Sever Desideriu, Szmock Antal, Szabó Imre, Udulyi Dezső, Varga István. A Banatia huszonkilenc jelöltje közül huszonöt, az ál-

lami német liceum harmincegy jelöltje közül pedig harminc tette le az írásbeli érettségi vizsgát. Ez a bizottság tegnap reggel megkezdte a szóbeli vizsgáztatást. Tegnap a Notre Dame liceum tizenhét növendéke és a piarista liceum három jelöltje került a bizottság elé.

A DIACONOVICI LOGA LICEUMBAN

működő bizottságnál 96 jelölt jelentkezett érettségi vizsgára és valamennyien sikerrel tették le az írásbeli vizsgát. Ennél a bizottságnál tesz vizsgát a lugosi fiúliceum húsz jelöltje.

A CARMEN SYLVA LEANYLICEUMBAN

működő bizottság előtt 92 jelölt jelent meg érettségi vizsgán és közülük 82 jelöltnek sikerült az írásbeli vizsga. A Carmen Sylva leányliceum harmincegy jelöltje közül egy sem bukott meg.

A TEMESVARI ZSIDÓ LICEUM.

tizenkét jelöltje közül a következő tizenegyet bocsátották szóbeli vizsgára: Brenner Miklós, Faragó Ferenc, Galambos Miklós, Kepecs Teodor, Morvay László, Reiter Zsigmond, Rottenberg Jónás, Schwarz József, Spitzer Imre, Weisz Pál és Winkler Imre. A karánsebesi liceum harmincegy jelöltjéből öt, az oravcai liceum tizenegy jelöltjéből három bukott meg az írásbeli vizsgán.

A Tass Iroda cáfolja, hogy a Szovjet segítséget ígért Svédországnak

Moszkvából jelentik: A Tass ügynökség közli: Az United Press amerikai ügynökség skandináv érdektérületre vonatkozóan olyan álhíreket hozott forgalomba, mintha a Szovjet-unió támadás esetére segítséget ajánlott volna fel Svédországnak. A Tass hírügynökséget felha-

talmazták annak bejelentésére, hogy ezer a hírek alaptalanok. Felelős szovjet körökben rámutatnak arra, hogy általában Szovjetország nem foglalkozik „segítség fogadalmak” osztogatásával.

(—) **Változások a jegyzői karban.** Marta Alexandru dr. királyi helytartó a jegyzői karban a következő áthelyezéseket hagyta jóvá: Zabarcea Murgil a muscelmezei Stapeniből Teregovára, Bucurescu Vasile Sinteamicából Dinnyásra, Gulvezan Rusalin Gataljából Nagykomlóra, Dragiciu Iosif Nagykomlósról Gataljára, Gubaciu Petru Egresről Nagyzsámra, Bancu Ion Pészakról Egresre, Bozva Ilie dr. Kissebesről Csákovára, Baliga Amos Partosról Kissebesre, Mezin Aurel Zombolyáról Partosra, Grof-soreanu Gheorghe Nagykomlósról Omorra, Pop Iosif Omorról Nagykomlóra.

Ágoston foto?

I. Piața Libertatii 2. sz. I. em.

(—) **Főszolgabírói értekezlet.** Temestoronál-megye főszolgabírái szombaton délelőtt értekezletet tartottak, amelyen Popovici Virgil ezredes, a megye távozó prefektusa elnökölt. Az értekezlet után a prefektusról és a főszolgabírákról fényképfelvétel készült.

(—) **Gyász hír.** Sulyos csapás érte Budescu Ioan városi főtisztviselőt, az anyakönyvi hivatal előadó-ját. Anyósa, Roman Anna született Marinceu hetvennégy éves korában hosszas betegség után meghalt. Temetése ma délután három órakor lesz a menalai Sagovici-uca 51 szám alatti gyászházban.

Az olesó likvidálási árusítást megkezdjük!

A raktáron levő összes saison-cikkek gyári áron alul kerülnek eladásra nagyban és kicsinyben.

Duschnitz S. A. Fabrica (Gyárváros)

(—) **Születések.** Az anyakönyvi hivatalban a következő gyermekek születését jelentették be: Giurgiu Vioreta, Sztarma Hildegard Erzsébet, Jakob Viktória Matild, Schwarzberger Regina Edit, Vagyon Pál.

(—) **Női zarándoklat Radnára.** Az Úrinők Kongregációjának zarándoklata kedden június 18-án reggel indul a máriaradnai kegyhelyre. A zarándoklatot Pacha Ágoston megyés püspök vezeti. Résztvevők a belvárosi Missió kegyverszerületben jelentkezhetnek még.

(—) **Bérmálás Resicán.** Pacha Ágoston megyés püspök ma Resicán bérmálást végez. A püspök Unterweger Lóthár dr. kanonok, pápai protonotarius és Heber János püspöki titkár kíséretében tegnap délután utazott Resicára.

(—) **Hova járnak a mai szerelmesek?** Erről közlő rendkívül érdekes, képekkel illusztrált cikket a Délibáb színházi hetilap legújabb száma. Képes színházi riportok, cikk az új idény terveiről, kulisszamatöngötti pletykák, magyar írók kitűnő elbeszélései, humor, gazdag filmrovat, szépségápolás, keresztretjvény, divat, rengeteg szebbnél-szebb kép és tökéletes képes heti rádióműsor tesz ki páratlanul népszerűvé a legszebb és legolcsóbb színházi hetilapot.

(—) **Házasságok.** Az anyakönyvi hivatalban tegnap a következő mátkapárok kötötték házasságukat: Wagner Károly és Haidinger Zsófia, Pascadi Ioan és Schöner Eleonóra Józsa, Juhász Péter és Gadó Rózsa, Weissmüller Jakab Mihály és Man Aliz Kornélia, Losonczy János és Csillag Erzsébet, Mucl Mihai és Lazarovici Elisabeta, Sistaniu Dimitrie és Till Eszter, Székely Ferenc és Baumann Anna, Gardian Stefan Traian és Suvalov Livia, Laub Ferenc és Albrecht Józsa, Siclován Gheorghe és Gabor Maria, Herskovics Zoltán és Herskovics Mária, Filipan Gheorghe és Szilágyi Mária, Husyik István Károly és Raduti Zagorka, Draghia Paul és Lévai Margit, Lajkó István és Bükkösi Erzsébet, Krupper Rezső és Fis Lac, Radoi Mihai és Balás Silvia, Weisz Salamon és Fried Iloana, Ostoiu Frideric és Marza Eva, Neumann Gábor és Rosenfeld Livia.

(—) **Ahol még kézzel mossák ki az aranyat.** Van földünknek egy pontja, ahol a föld még olyan gazdag az aranyban, hogy nem kell sem bányászni, sem pedig drága gépeket állítani. Elég, ha csak pár kulit nekiállítanak az aranyhordó pataknak s máris bőven szűrik ki a sárányat. Erről a formózai új aranyföldről ad eredeti képes riportban érdekes beszámolót a Tolnai Világlapja legfrissebb száma. Kiemeljük még ebből a számból a kitűnő, áttekinthető hadi térképet, amely a háború új eseményeit mutatja be közérthetően s ezenfelül külön háborús lexikont is közl a lap a legújabb eseményekről és színhelyekről. Pompás szépirodalmi és rejtélyrovat, valamint tömegnyi eredeti aktuális fénykép teljesíti ki a Tolnai Világlapja új számát.

(—) **A negyedik kerületi strandfürdő megnyitása.** A józsefvárosi városi strandfürdő a módosi híd közelében ma nyílik meg. A város figyelemzteti a fürdőzőket, hogy a fennálló rendeletek értelmében mindennemű hajóknak a strand előtt való elvonulása idején, kötelesek a Bega medrért elhagyni. Ilyenkor vagy az e célra szolgáló medencében, vagy pedig a homokban tartózkodhatnak. Aki ez ellen vét, szigorú büntetésnek teszi ki magát.

(—) Szülő Dezső utolsó útja. Barátainak és hisztelőinek, kártársainak és a régi bírói kar számos tagjának őszinte és impozáns részvéte mellett tegnap délután helyezték örök nyugalomra Szülő Dezső dr. temesvári ügyvédet, az úri fiskálisok egyik jellegzetes képviselőjét. A józsefvárosi temető Főger-kápolnájában felavatalozott koporsó előtt a gyászszertartást Metzger Márton dr. prépostplébános végezte, aki egyben meghatározó és lélekemelő szavakkal búcsúztatta az eltávozottat. Brudariu Adrian az ügyvédi kamara elnöke a kártársak nevében búcsúztatta Szülő Dezső dr.-t és kiemelte annak kiváló emberi és jogászai tulajdonságait. Elmondotta, hogy az ügyvédi hivatás teljesítése közben is mindig ember maradt és klienseinek valóságos jótévedője. A közöttük élvezett tekintélyre jellemző, hogy a bírósági ítélet is csak akkor bírt rájuk nézve érvénytelenséggel, na azt Szülő Dezső meg erősítette kijelentésével. Különösen a románság ke-
reste fel nagy számban iródáját még a világháború előtti időkben és szava szentírás volt számukra. Így lett és így maradt a román gazda részére a Cocon Szülő. Az utolsó istenhözjárás után a koporsót a családi sírboltban helyezték el, ahol Szülő Dezső most megkezdte örök álmát szülei holtteste mellett.

Pensio Lujza Kocsynai

Elsőrangú ellátás! Strand és bazinfürdők!

VALIUG

Fenyőerdő között a Berzava völgyében, 700 méter magasságban, gyönyörű kiránszobák közepette. A Resicára érkező vonatokhoz autóbusszok közlekedés.

(—) Szórakoztató gyermeknapünnepély (elemisták és óvoda) lesz június 16-án, vasárnap délután varázsló, labda társasjátékok, idomított majom és kutya fogja a gyermekeket szórakoztatni.

(—) Felvételi vizsga a katolikus magyar fiúgimnáziumba. A temesvári római katolikus magyar fiúgimnáziumban az első osztályba a felvételi vizsgák június 21-én, jövő pénteken reggel nyolc órakor kezdődnek a piarista liceum épületében levő intézeti helyiségben. A felvételi vizsgára el kell hozni a születési bizonyítványt, a keresztlevelet, az állampolgársági bizonyítványt, az iskolai bizonyítványt és az újravizsgálási bizonyítványt. Ezenkívül fizetendő 80 lei vizsgadíj és 10 lei bélyegköltség. A beiratás a fiúgimnázium négy osztályába június 21. és 22. napjain délelőtt megy végbe az intézeti helyiségben.

(—) A pékeknek könyvet kell vezetniük a raktárukban levő élesztőről és komlóról. A temesvári pénzügyigazgatóság közli, hogy miniszteri rendelet értelmében a pékek kötelesek a raktárkönyvükbe bevezetni a raktárban levő élesztő és komló mennyiségét, valamint az árú származását és az elhasznált élesztő és komló mennyiségét is.

NÉPMŰVÉSZETI felső RUHA, FEHÉR NEMŰ, VARRÓ-SZABÁSZATI RAJZ, MŰVIRÁG, szövészet, kesztyű, játék, aranyhímzés, bőrmunka, orsós csipke, batik TANFOLYAM kezdődik SOMORAY JULIA munkatartónő, IV., Str. Bratianu 12. sz., az udvarban, ajtószám 4.

(—) Az állomási rendőrség új főnöke. A magasabb rangba előlépett Draganescu komiszárus helyébe Alexi Virgil komiszárust nevezték ki az állomási rendőrség élére.

(—) Sikeres gyermekelőadás. A Blaskovicstelepi óvoda növendékei a Lyra vasúti kultúregyesület nagytermében Gombosiu Elvira óvónő rendezésében sikerült műsoros előadást rendeztek. A műsor változatosága és nivósága az óvónő szakavatottságát dicséri. Az óvónő, aki most végezte be első tanítási évét, teljes elismerést érdemel. A gyermekek nagyszerűen szavaltak, énekeltek, táncoltak, játékokat és végül a cigányputri címen színdarabot mutattak be. Dewald Lotte a kártyavetőnő szerepében ügyes kicsi színésznőnek bizonyult. Pompásan játszották még szerepüket Schneider Maresi, Popovici Emilia, Szilávik Katica és Avaisz Duskó. Az óvónő és valamennyi szereplő sok tapsot kapott.

(—) Közlekednek a búiási fürdővonatok. Mától kezdve a Temesvár és Búziás között közlekedő vonatok száma kettővel megnövekedett, mivel a vasutigazgatóság forgalomba helyezte a menetrendben előre jelzett fürdővonatokat. Temesvárról reggel 8 óra 20 perckor indul a fürdővonat Búziásra és ennek ellenvonata este 19 óra 40 perckor érkezik Temesvárra. A két vonat naponta közlekedik szeptember 15-ig.

(—) A szerelmi bánat halottja. Lugoson Chineseu Elena huszonkét esztendősnő munkásnő öngyilkossági szándékkal nagy adag lugkőoldatot ivott. Kórházba szállították, de életét nem lehet megmenteni. A szerencsétlen nő, aki búcsúlevele szerint tett szerelmi bánatból követte el, néhány óra múlva meghalt.

Mikor a szép idő védte meg Angliát

Miért nem birt Napoleon átmenni a szigetre?

A brit szigeteket már az ókorban is sokféle nép meg akarta szállani, azonban a történelem tanúsága szerint

eddig csak két ízben sikerült az angolok uralmát, a tengeri től védett országukban, megzavarni.

Az ókorban legelsőbbben a wikingeknek sikerült egyszer partra szállni, majd későbbben Julius Caesar légiói hódították meg Britanniát. Mindenkor nagy nehézségekkel és igen sok emberáldozattal történtek ezek az események, mert a természet nagyszerűen gondoskodott a brit szigetek védelméről. Egyrészt a hatalmas sziklapartok, másrészt a mindig hullámzó tenger és a köd akadályozták azokat a

hatalmakat, amelyek Britannia ellen törtek. A római hódítókat is hamarosan kivertek és az angol szigeteket azontúl már csak a beháborúk tartották időközönként izgalomban.

A mostani háború is felvetette a brit szigetek megszállásának eszméjét és amit a jelentésekből, cikkekből olvassa az ember, a német hadvezetés, úgy látszik, komolyan számbavette egy Anglia elleni támadás lehetőségét. Ebből az alkalmából már történelmi és katonai érdekesség szempontjából is érdemes feleleveníteni Napóleon egykori tervét, a melyet Anglia meghódítására kidolgozott és ha a trafalgári ütközet közbe nem jön, talán ma is francia uralom volna a brit szigeteken.

A nagy tervek részletei

Napóleon, még mint első konzul, 1803 május 18-án elhatározta, hogy megtöri a britek világuralmát és egy hatalmas hadsereggel partra száll Irországban, valamint Dél-Anglia partjain és vazallusává teszi a hármas királyságot. Gigászi erőfeszítéseket tett a nagy Korzikai egy olyan flotta megteremtésére, amely képes legyen arra, hogy 24 óra alatt 160 ezer harcra kész katonát, akik Boulogneban, Dünkirchenben és Ostende körül állomásoztak, átszállítsanak Angliába. A katonákon kívül 400 ágyú és 15 ezer ló várt a behajózásra. A dünkirchener táborban kellett állandóan tartózkodniuk Davout, Ney és Soult tábornokoknak, maga Napóleon is közöttük lakott és naponta gyakoroltatott katonáival. Ugy nappal, mint éjjel az összes francia hajógyárakban hajókat gyártottak. 1500 hajóegységre volt szükség, hogy azt a sok ágyút, katonát és lovat át lehessen szállítani. A támadást Napóleon Hollandiából és a Bretagneból tervezte. 1803 októberétől decemberig több, mint ezer csata- és szállítóhajó futott be a különböző francia kikötőkbe. A francia flotta főparancsnoka, Bruix tengernagy volt, aki mellett Ganteaume és Latouche-Treville ellentengernagyok segítettek, azonban közben Toulonban Latouche meghalt. Ezért a nagy expedíciót elhalasztották és Napóleon kiadta a rendelkezést, hogy a touloni flotta Surinamba, a roucheforti flottilla pedig az Antillákra induljon, hogy magukra vonják az angol flottát és így az angolok észre ne vegyék Napóleonnak a brit szigetekre való áthajózási terveit. Augusztus végén Napóleon megszakította másfél hónapos tartózkodását Brestben és ahelyett, hogy nyomban Angliába hajózott volna át, Párisba utazott és ott megjelentésszerűen császárrá koronáztatta magát.

NEM SIKERÜL SEMMI...

1805 májusában új tervet dolgozott ki Anglia meghódítására és új parancsokat küldött hadseregének és a tengerészletnek. Január 11-én a rocheforti flotta az Antillák felé hajózott, hogy ott Villeneuve tengernagy hajóival egyesüljön és akkor azután magához vonja a spanyol flottát és Ganteaume hajóhadát, újból befusson a Csatornába. Hatvan elsőosztályú csatahajó volt együtt, olyan tengeri erő, amelytől együtt még nem láttak. Napó-

Megindult a légi személyforgalom Anglia és Franciaország között

Londonból jelentik: A légi szolgálat Anglia és Franciaország között rövid megszakítás után néhány nap múlva ismét megindul. Az Air France közlekedési és távolkeleti viszonylatban közlekedő repülőgépei a rendes szolgálatot fenntartják.

Finnország fizetési haladékokat kapott Amerikától

Washingtonból jelentik: Az amerikai szenátus egyhangú határozatával megengedte, hogy Finnország háborús adósságának 150 ezer dollárnyi esedékes részletét későbbi időpontban fizethesse meg.

(—) Milyen hűsneműk árusíthatók hústalan napokon. A királyi helytartóság mellett működő ár-ellenőrző bizottság tegnapi ülésén meghatározta azokat a hűsnemű árukat, amelyeket hústalan napokon vásárolni és fogyasztani lehet. Ide tartozik minden hurkafajta, a kolbász, csabai, májas és vérshurka, virslis, debreceni, szalámi, disznósajt, azonkívül főtt sonka, füstölt nyelv és füstölt szalonna. Borjú-, marha-, disznó- és juh húst ezeken a napokon eladni-venni és fogyasztani nem szabad.

leonon kívül csak a két tengernagy ismerte a hajóhad rendeltetését és ezért a császár propagandacélból azt híreszteltette egész Európában, hogy India meghódítására indultak el. Maga a császár is Olaszországba utazott, mintha valamelyik déli olasz kikötőből szintén tengerre akarna szállni. Közben megállt Milanóban és ott megkoronáztatta magát az érsekekkel. Kívárván az alkalmas pillanatot, gyors lovakon öt nap alatt akart Boulogneba visszatérni, ahol újabb 30 ezer harcra kész gránátost vont össze. Minden sikerült volna, azonban az angolok Brestben blokádot állítottak Gauteaume-t. De viszont az idő sem kedvezett, mert hatalmas viharokra számítottak, amelyeknek védelme alatt a francia hajóhad kifuthatott volna, ám a természet szeszélye éppen a kiszemelt március—április és május hónapokban olyan szélsőséget és síma tengert rendezett a Csatornában és az Atlanti-óceánban, amilyenre ember emlékezet óta példa nem volt. Közben megkötötték a harmadik koalíciót, erre Napóleon június 11-én Fontainebleauba utazott és itt Vanbačeres kancellár szemrehányásokat tett neki, hogy feláldozta Franciaországot és Olaszországot, csak hogy Angliát megtámadhassa. De Napóleon nem engedett tervei-be beleszólást: „Bízzon bennem excellenciád”, mondotta — „és bízzon tettemben! Gyorsasággal és hatalmammal meglepem az angolokat és tönkroverem.” Bertie marsall kíséretében a császár augusztus 3-án Boulogneba érkezett, augusztus 4-én a szép strandon összeszedte katonáit, este pedig azt írta Decres admirálisnak: „Az angolok nem tudják, hogy mi fenyegeti fejüket. Ha 12 óra alatt át tudunk hajózni, Anglia megszűnt létezni!”

A KUDARC

Minden készen állt. Száz ezer gyalogos, bétezer huszár és vértés lovas, 12 ezer gyalogosított lovaság és 13 ezer jól kiképzett tüzér. Villeneuve tengernagy hajóhadára vártak, de ő nem jött és Napóleon már olyan ideges volt, hogy beszélni sem lehetett vele; hozzá még Talleyrand arról értesítette, hogy az osztrákok óriási hadsereget szereltek fel ellene, azonban a porosz királyt talán le lehetne szerelni. Erre Gren-Sea (Grenz) őrnagyot, mint futárt elküldte egy bizalmas levéllel a porosz királyhoz. De már későn volt, mert a császár hiába küldte tengernagyainak a parancsot, hiába figyelte idegesen éjjel-nappal a tengert, hogy mikor jön a flottilla, mert bizony az egyesült flották Cadixba vitorláztak. Napóleon új tervet dolgozott ki, amelynek értelmében Angliát a szárazföldről akarta legyőzni. De nem telt el egy negyed év és megjött a szomorú hír, hogy a büszke egyesült francia-spanyol flottát az angol Nelson admirális a tenger fenekére küldte. Nemsokára lehanyatlott a Korzikai csillaga

és Szent Ilona-szigetén 1816 március 3-án azt mondta a trónját vesztett császár Las Csesnek: „Az angolok rettegtek tervemtől; Pitt tisztában volt azzal, hogy mi fenyegeti országát. Ezért csinálta meg az új koalíciót ellenem, mert hiszen Anglia utolsó óráit élte! Én az angliai partraszállás minden eshetőségét jól meggondoltam, kiszámítottam és a világ legelső hadseregét, az austerlitz győzöket, dobtam volna ellenük. Hígyje el, én nem mint hódító jöttem volna Angliába, hanem mint felszabadító. . . Akkor azután, hiszen csak négy napra lett volna szülségem, — hozzáálltam volna Európa igazságos elrendezéséhez. Mikor adtak volna is ennél nemesebb, a civilizáció érdekében fontosabb tervet az emberiségnek? De a Gondviselés útjai kiszámíthatatlanok!”

Anglia ismét ilyen sorsdöntő órák előtt áll és a Korzikai halhatatlan zsenijének tervei újraéledtek. De Angliában ma él-e egy második Pitt és egy új Nelson?

László Zoltán dr.

Négyszemközt önmagammal

Majdnem ugyanabban a pillanatban, amikor papír után nyulok, hogy szeretetteljes, meleg szavakat üzenjek valakinek, szólal meg a hang a rádióban: Olaszország hadat üzent a szövetségeseknek. A szoba hangulata olyan békés volt mostanáig. A kis barna asztalon hősín-fehér terítő, a kristály-utánzatú vázában karcsúszerű, égőpiros virágok. A kis asztali lámpa kerek, sápadt foltja és kezem nyugodt árnnyéka az asztalon. De a hang, amely itt van megfogható közelségben, idehoz mindent egyszerre, behozza az egész világot és már érzem, hogy nincs menekvés. Szégyenkezve visszahuzom papír után nyuló kezemet.

A hang vezet tovább, elidegenít a szobától, messze visz, messze olasz ég alá, ahol a Duce kint áll az erkélyen és lent feketeinges, háborúra nevelt ifjúság. Talán lelkesek is, de mindenesetre úgy érzik, hogy amire hosszú időn keresztül készítették őket, most végre elérkezett... Tegnap megálltam az újságkioszk előtt és ott láttam néhány képet a mai Olaszországból. A Corriere della Sera és a Gazeta del Popolo legutóbbi számaikat. Tankóriások, a hogy könyörtelenül gázolnak keresztül emberek ezerein, szuronyrohamot, hajrá előre, miközben lent a földön haldoklók hörögnek.

A Corriere della Sera képei színesek, még pedig nem valami kontár színezte őket, szépen összetartva harmónikus színskálában minden kép. A harmónikus színskála okkernél kezdődik és megy vérfiroson keresztül, egészen a borvörösig. Ő, pillanatilag sem gondoltak azok eljlesztésére, akik így megszínezték a képeket. A vérpiros, amely ezt a színskálát uralja, a győző színe. S a győzelem lelkesít.

Sok mindent látok így a szobámban, egy idegen, kemény hanggal összezárva. Elhalgattathatnám, de nem ér semmit. Minek? Akkor is tudni fogok mindenről, tudni fogom, hogy mi történik, csak az uccára kell kilépnem. Esténként így is gondolok rá, hogy a nyugati hadszíntéren bombák világítják meg az éjszakákat és úgy képelem, hogy fent mégis néma, nyugalmas a sötétkék mennybolt, csillagszemek derűsen néznek le a földre, csupán azt remélem, hogy mindaz, ami történik, túlságosan messze van tőlük és semmit sem láthatnak.

Vannak pillanatok, amikor magamat is ilyen messzi-csillagszemnek érzem és megpróbálok visszahuzódni a szobámba. De a rádió megtöri pillanatnyi békémet, ember vagyok, milliók között élő és nem tudok kikapcsolódni. Szégyenkezve visszahuzom kezemet és már tudom, hogy nem fogom leírni mindazt, amivel napok óta telítve vagyok. Nem rogom leírni, hogy kicsit fájva maradtam itt, kicsit fájva és szomorúan, s minden megváltozott azóta. A kert virágai egyszerű virágokká változtak vissza, nem látom most már minden apró szírom életét külön-külön, ahogy akkor láttam. A kövek nem szikráznak fényt, a házak sem érdekesek már, csak bizonyos időre téglából malterrel felrakott, magas, szürke falak, kisebb-nagyobb ablakszemekkel, amelyeket reggelenként kinyitnak, hogy éjszakára újra lehunyják őket. Ha esőcseppek ütemes kopogása veri a kövegetet már csak arra gondolok bosszankodva, hogy be fogják sározni a harisnyámat. De nem tudom elmondani még ezt sem már, nem fogom elmondani, hogy minden megmászult, mióta element. Úgy érzem, még az sem fontos már, hogy karja helyének melegségét még mindig itt érzem néha a karomon. Nem fontos, mert a nyugati fronton ezek pusztulnak és én hiába akarok a tények elől elmenekülni. Nem tudom kikapcsolni a rádiót, és nem tudom befogni füleimet. De éjszaka ibolyákról álmodok, kékek, egészen világos égszínkékek, nyugalmas, nagy, messzi, zöld mezőben. Éjszaka, mikor az ész-cenzurám nem működik, csupa halványkék ibolyát álmodok, messzi-kék-szemek halvány színét...

Valamikor volt egy vonal valahol, nem mereven lemezt határok, de volt egy vonal, ami ha kellett figyelmeztetően jelzett: itt van a magam élete, egy kör, amelyen belül én magam voltam. Áradások jöttek, hatalmas hullámok és elmosták ezt a határvonalat. Ma már nincs „valami bevül” és nincsen kívül. Szégyenkezem, ha valami még fontos számomra azon kívül is, ami ma milliókkal történik.

Hiába képelem olykor magamat messzi-csillagszemnek. A modern technika őrséget áll, szigorú őrséget, rab vagyok, akitől fegyelmet követelnek. Nincs menekvés, nem lehet megszökni. Kicsorduló szeretetem és mélységes nagy emberi érzéseim hiába keresnek utat egyetlen ember felé. Lehet fontos ez most? hallom a régi nótát magamban, életharc, amely eddig kettősséget követelt tőlem, most megnövekedett: a külső ember a másik rovására. Igyekszik tökéletesen elnyomni azt a belsőt.

Néha még védekezem: Anatole France-ot idézem magamnak. Az ő szavaival mondom: nézd az uccaseprőt... hidd el, hogy ő is azt képzeli magáról, hogy világközepe, ahogy mindnyájan azt képzeljük magunkról és sohasem hinnénk el, hogy nem vagyunk azok...

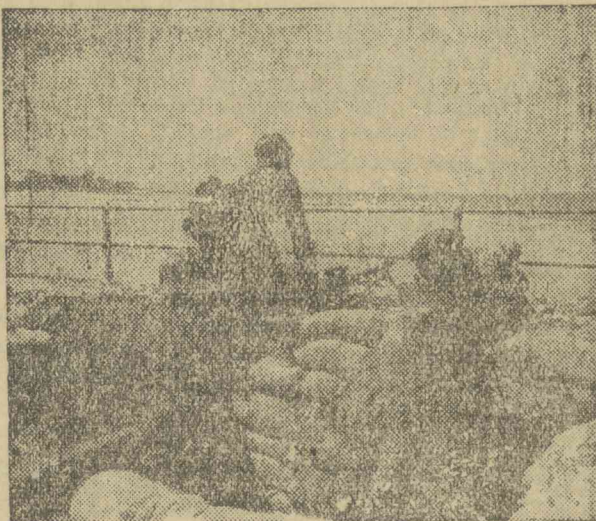
Világközepe — gondolom, — én is az vagyok, ahogy minden ember az sajátmagában. Így védekezem még magamban Anatole France szeméin keresztül ébren és égszínkék szírmű, nyugodt ibolyák nézésével álomban. Tudom, hogy valahol az óceán közepén van egy sziget és mindenképen próbálok oda eljutni. De hatalmas hullámok csapdosnak körülöttem, néha elöntenek, le is merülök és csak

A német nő szerepe a „totális” háboruban

A nőnek mindenkor kijutott a maga része a háborúk idején megnövekedett szociális, karitatív feladataiból. A katonákról való gondoskodás odahaza, a sebesültek ápolása elsősorban a nők kötelességei közé tartozott. A mai „totális” háború azonban fokozott követelményeket támaszt a lakosság minden rétegével, tagjával szemben, s a külső front mellett nem kisebb jelentőséghez jut a belső arcvonal. Ezen a belső fronton teljesítenek a győzelem érdekében fontos feladatokat a mai német nők.

A nemzeti szociálista állam a legnagyobb népi erőfeszítések idején, így a most folyó élet-halál harcban is az egész lakosság minden energiáját veti latba a nagy nemzeti cél mielőbbi eléréseért, szinte az egész társadalmat mozgósítja. Hogy a mai német nők szokott, „hékebeli” elfoglaltságukon kívül még milyen háborús kötelességeket is vállalnak önként és teljesítenek száz százalékosan, az a német tartományoknak a német nők birodalmi vezetője (Reichsfrauenführerin) előtt tett jelentéséből is kiviláglik.

E szerint egy kis középnémet tartományban 1940. április 1-ig az átutazó katonák számára 528.873 ebédet és vacsorát osztottak ki a katonák ellátásával foglalkozó német nők. Csaknem három millió ruhadarabot mostak ki, kereken 325.000 darab fehérneműt foltoltak meg és 90.000 pár harisnyát kötöttek. Csupán burgonyahámozásra majdnem 4000 munkanapot fordítottak. Az ugynevezett szomszédi segély keretében, amelyre elsősorban a több-

A nyugati harctéren egy német üteg új állásban gránátokat halmoz fel.

nagy-nehezen, kínlódva küzdöm fel újra magamat, s emelem a fejemet újra a víz fölé. Meddig sikerül még felszínen tartani magamat, nem tudom... Új irány a szobrászatban, de a kompozíció görögös egyszerűségét megtartotta, — ezt a finomvonalú gyermekfejét csak Käthe Kollwitz szénrajzában tudom elképzelni, vagy ezt a motívumot Grieg Solveigs Liedjéből lopták ki és már vágyom fel északra, Peer Gynt hazájába, megfedkezve mindenről. A várostól félóránnyira, ahol már nem merednek fel az égre gyárkémények és hatalmas paloták — giccses a naplemente. Ha vásznakon látnám, elfordulnék és azt mondanám: giccs. Ilyen világba hajló bibor égboltozat sehol nincsen. S a friss fű selymessége is valószínűtlen. Paul Géraldy: Te meg énje csupa zene... Ilyeneket gondolok néha magamban és ilyenkor azt képelem, hogy fejemet a víz fölé tartom, mert én vagyok én magam, akit az események nem tudtak legyőzni. Hasztalan birkózás, gondolom olykor diadalmasan, nem hagyom, hogy legyűrjenek.

Páriszt német repülőgépek bombázták, 200 halott... mondja a rádió. Szájam kicsit eltorzul, ahogy mondom: világközepe, ő ember és simogatásra kinyúlt kezem vissza hull... Az ár a fejem fölé nőtt, s az ibolyaszínű-szemek oly kegyetlenül messze kerültek, mint a felhők közül itt-ott kiszakadó, valószínűtlenül kék ég a város felett.

Sebő Renée.

gyermekes vagy dolgozó katonafeleségek tarthatnak igényt, 16.000 beteglátogatásra került sor, 6108 esetben pedig gyermekágyas anyákat látogattak meg. 7276 munkanapot szántak a betegek körüli házi munkák elvégzésére, 8293-at pedig a túlterhelt háziasszonyok megsegítésére.

Aratás idején a tartomány leányai megasszonyai 34.500 munkanapot töltöttek a mezőn. A boltok kisegítése céljából kereken 8000 munkanapon át álltak a kereskedői polcek mögött. Ennek az egy, aránylag kis német tartománynak az asszonyai megasszonyai a beszerzési jegyek elosztóhelyein csaknem 13.000 napot töltöttek munkában, 3600-at az élelmiszerjegyek elosztóhelyein, kereken 3000-et pedig különféle hatóságok hivatalos szobáiban. 165 főzótanfolyamon 3000, 150 varrótanfolyamon 2300 nő vett részt.

Mindez a teljes odaadást követelő munkát tulajdonító többségben szokott elfoglaltságuk mellett, ingyenesen végzik a német nők abban a főlemelő tudatban, hogy a belső front töretlen ereje teszi győzhetővé a határokon túl harcoló katonák fegyverét.

GYÓGYSZERTÁRAK ÉJSZAKAI SZOLGÁLATAI

Vasárnap, június 16-án a következő gyógyszer-tárak tartanak éjszakai szolgálatot:

Belvárosban a Sft. Ioan uccában levő Irgalmasok gyógyszer-tára.

Gyárvárosban a Stefan cel Mare uccában levő Jahner Rudolf gyógyszer-tár.

Erzsébetvárosban a Carol úton levő Mária gyógyszer-tár.

Józsefvárosban a Str. Vacarescu 33 szám alatt levő Braun gyógyszer-tár.

Mehalában a Corvin gyógyszer-tár és Újkisodán Panajoth Ernő gyógyszer-tára állandó éjszakai szolgálatot tartanak.

Hétfőn, június 17-én a következő gyógyszer-tárak tartanak éjszakai szolgálatot:

Belvárosban a Bul. Regele Ferdinand 3 szám alatt levő Salvator gyógyszer-tár.

Gyárvárosban a Daclor ucca 10 szám alatt levő Kovács dr. gyógyszer-tár.

Erzsébetvárosban a Ciprian Porumbescu uccában levő Sárga gyógyszer-tár.

Józsefvárosban a Dragalina téren levő Csillag gyógyszer-tár.

Mehalában a Corvin gyógyszer-tár és Újkisodán Panajoth Ernő gyógyszer-tára állandó éjszakai szolgálatot tartanak.

Kedden, június 18-án a következő gyógyszer-tárak tartanak éjszakai szolgálatot:

Belvárosban a Libertatii téren levő Jahner Carol gyógyszer-tár.

Gyárvárosban a 3 August úton levő Löw gyógyszer-tár és a Petru Maior téren levő Meisner gyógyszer-tár.

Erzsébetvárosban a Lahovary téren levő Cris tea gyógyszer-tár.

Józsefvárosban a Bratianu ucca sarkán levő Craciun gyógyszer-tár.

Mehalában a Corvin gyógyszer-tár és Újkisodán Panajoth Ernő gyógyszer-tára állandó éjszakai szolgálatot tartanak.

CAPITOL MA APOLLO

Egy különös eltűnés

Egy eredeti és vig kalandorfilm.
A főszerepekben:

Hans Albers

Hilde Weissner — Charlotte Thiele

Egy hercegnő a ma

Káprázatos, hatalmas, feledhetetlen technicolor világatrakció. A főszerepekben:

SHIRLEY TEMPLE,

RICHARD GREENE, ANITA LOUISE

Kiegészítésül: **Vadnyugat mentője**
Cowboy-tím John Wayne, a főszerepben.

Rónác lakossága rendes utakat és a vízvezetékeknek a házakba való bekapcsolását kéri

Nincsen város, amelynek külterkei között ne volna egy olyan, amely a mostohagyermek sorsában részesül. A százezer lakosú Temesvárnak ilyen mostohagyermek Rónác. Ez a városrész a Józsefvárosi állomás külső sínhálózatának tulsó részén létesült és lakói túlnyomó részben vasutasok: mozdonyvezetők, vonatvezetők, kalauzok, fűtők, műhelymunkások, pályamunkások. Az idők folyamán más foglalkozású egyének is megtelepedtek közöttük. A Rónác szépen kiépült, több ezer lakosa van, felér egy kisebb vidéki várossal. Szerves tagja Temesvár városának,

azonban csak a közterheket viseli, azokból az előnyökből, amelyeket más városrészek élveznek, Rónácnak vajmi kevés jut.

Most van ugyan autobuszösszeköttetése a város többi részével és az autobusz utasai átszállójegyet kapnak a villamosra is, de az autobuszforgalomnak nagy akadályai vannak. Első akadály a vasúti sorompó, amely minduntalan elzárja a közlekedést.

A nap huszonnégy órájában százszor zárják le a rónáci vasúti átjárót

és a nappali elzárások rendszerint feltartóztatják az autobuszt. De feltartóztatják az egyéb járműveket is, a tűzoltókocsit, ha esetleg tűz pusztít a Rónácon és a mentőkocsit is, ha esetleg valakinek sürgősen szüksége van első segítségre, vagy betegszállításra. A rónáciak azért azt szeretnék, hogy a Belvárosból a Mehalába vivő Bogdanestilor-utat, amelynek folytatása a Rónácig terjed, a város építse ki és kövesse ki a rónáci vasúti átjáróig. Ebben az esetben a Rónácnak a város többi részeivel olyan összekötő útja volna, amely

független a vasúti átjárótól

és amely soha sincsen lezárva. Ma azonban a Bogdanestilor-út rónáci részét a rajta levő gödrök és mélyedések miatt semmiképpen használni nem lehet. A Rónácról naponta átlagosan kétezer ember jár a város többi részeibe, munkába, piacra, iskolába, különböző ügye után.

A Józsefváros felől a Rónágra igyekvő

gyalogosok részére a gázgyártól kezdve nincsen járda.

A város a múlt esztendőkor során számos fasorban csinált aszfaltjárdaikat olyan helyeken is, ahol sokkal kevesebb ember jár. A rónáciak is kérnek ilyen aszfaltjárdaikat és pedig a gázgyártól a Munteanu-uccáig, hogy ne kelljen sárban és porban gázolni, amíg a városból hazaérkeznek. És egyben kérnek jobb autóbusszösszeköttetést a Mehalával és a Blaskovics-teleppel. Szükség van sok helyen kocsik számára használható hidakra gödrök felett és gyaloghidakra is.

A rónáci utak egynek a kivételével vagy egyáltalában nincsenek kövezve, vagy pedig követetük gyatra.

Szükség volna a Rosetti-ucca kövezésére első sorban, mert ebből számos mellékúccába ágazik el a forgalom. Az uccákon csakis a kereszteződési helyeken vannak átjárók, de ezek is gyengék, süppedékesek. Hosszú uccákban szükség volna néhány kövezett átjáróra.

További panaszai a rónáciaknak: az egyes uccákban

hiányos, vagy teljesen ismeretlen a közműellátás, a nyilvános kút pedig kevés.

A vízzel különben is nagy baj van. A főcsatornát megcsinálták ugyan, de ez csak a közutakat táplálja vízzel. Egyes épületekbe a vízvezeték nem kapcsolták még be. Ott van

az állami elemi iskola, amelybe négyszáz gyermek jár és nincsen vízvezetéke,

pedig a főcsatorna az iskola előtt halad el. A gyermekeknek pocsolás, zavaros vizet kell inni, mert a nyilvános közút túl messze van. Kezük mosásához pedig éppenséggel nincsen vizük. A Rónácon működik Románia egyetlen tantergyára és nincsen vízvezetéke. Azaz a telepen megvan már évek óta a vízvezetési felszerelés, minden szükséges vezeték, de a város késik a bekapcsolással, az ott dolgozó

hatvan munkásnak nincsen ivóvize

és bárha a gyár a közegészségügyi törvény értelmében megcsinálta a munkások fürdőszobáját és zuhanyozóját, ez használhatatlan, mert nincsen vízvezeték. A télen a gyár leégett, ami nem történt volna meg, ha a vízvezeték már működött volna. A rónáciak egy további kívánsága, hogy a város kötelezze a beépítetlen telkek tulajdonosait téglajárda készítésére, hogy az a szomszédos házak járdáinak folytatása legyen.

A rónáciak sok-sok sérelme közül ime egy csokorralaló. Mint a város adófizetői, kérik, hogy a város ezeket orvosolja.

A gyógyszerek

és a kétszázalékos illeték megfizetése

A temesvári gyógyszerészek az érdekvédelmi szolgálat gyógyszerészeti kamara útján szintén megkapták a gyógyszerkülönlegességek új árszabványát, amelyet legutóbb a közegészségügyi minisztérium bocsátott ki. A vaszkos kötet könnyen áttekinthető formában felsorolja a gyógyszer-speciálítások gyári, nagyban való kereskedelmi és a közönség részére kicsinyben való eladási árát. Minden gyógyszerre ezek az új árak lesznek ezentúl mérvadóak. Az új gyógyszer-tarifája az utóbbi időben használatban volt tarifának a hivatalos megerősítése és a március negyedikén érvényben volt árak alkalmazásával készült. Ami a két százalékos nemzetvédelmi illetéknek a gyógyszerek eladásánál való leróását illeti, úgy a helyzet ma az, hogy az említett hivatalos árjegyzékben feltüntetett gyógyszerkülönlegességi cikkek után a két százalékos illeték lefizetése nem kötelező, továbbá az orvosi receptre a gyógyszerész által készített és a régebbi hivatalos árszabvány szerint számított gyógyszerek után a két százalékos nemzetvédelmi illeték szintén nem fizetendő. Ezidő szerint a gyógyszerárakban csakis a kozmetikai, higiénikus és közhasználati cikkek után kell ötven leien felüli vásárlásoknál a két százalékos illetéket megfizetni.

Hattal több magyar halt meg májusban, mint ahány született

Biraescu Traian, a városi statisztikai hivatal vezetője elkészítette Temesvár város lakosságának májusi népesedési mozgalmáról szóló kimutatását. Májusban született városunk területén 98 gyermek és pedig 49 fiú és ugyanannyi leány. A 98 újszülött közül volt 79 törvényes, 17 törvénytelen, 2 természetes apja által elismert. Az újszülöttek nemzetiségi megoszlása: 34 román, 26 magyar, 29 német, 3 szerb, 6 zsidó. Illetősége szerint volt az újszülöttek közül 87 temesvári és 11 vidéki.

Meghalt májusban Temesvár területén 131 személy és pedig 75 férfi és 58 nő. Az elhaltak között volt 8 egy éven alóli és 2 tíz éven alóli gyermek. Az elhalt felnőttek közül 3 meghaladta a nyolcvanegyedik életévet. Nemzetiség szerint volt az elhaltak között 34 román, 32 magyar, 42 német, 7 szerb, 14 zsidó és 2 más nemzetiségű. 112 elhalt temesvári, 19 vidéki volt.

91 pár kötött házasságot májusban. Családi állapotára vonatkozólag a vőlegények között volt 65 nőtlen, 11 özvegy és 15 elvált, a menyasszonyok között 78 hajadon, 7 özvegy és 6 elvált. Nemzetiség szerint volt román 31 vőlegény és 20 menyasszony, magyar 23 vőlegény és 28 menyasszony, német 28 vőlegény és 31 menyasszony, szerb 5 vőlegény és egy menyasszony, zsidó 4 vőlegény és 6 menyasszony, ezenkívül volt egy görög és egy bolgár menyasszony is.

16 házasságban törvénytelenül kimondott válást jegyeztek be májusban az anyakönyvi hivatalban. Elvált 3 román férj, 2 román és 1 német feleségétől, 7 magyar férj, 5 magyar és 2 német feleségétől, 5 német férj 4 német és 1 magyar feleségétől, 1 zsidó férj 1 zsidó feleségétől.

Megindult a fürdőélet Buziáson

Május és június elejének tavasziasnak nem mondható időjárása nem befolyásolta Buziáson a fürdőévad szép megindulását. Jelenleg több a fürdővendégek száma, mint tavaly ilyenkor volt. Százhusz fürdővendég van már s ezek között ugyyszólván az első volt Saveanu volt egészségügyi miniszter, aki annak idején hivatalosan kereste fel Buziást és azóta minden esztendőben itt tölt legalább két hónapot. Ezenkívül a buziási szénsavas fürdőket használja a betegpénztárnak három hétre ideküldött százötven tagja, akiket az őszig újabb és újabb csoportok követnek. Különösen a július és augusztus ígérkezik sikeresnek, mert máris annyi a jelentkezés és a szobaelőjegyzés, hogy a fürdőigazgatóság tisztviselőinek a legnagyobb körültekintéssel kell a beosztást megcsinálni.

A fürdővendégek elszállásolására a vállalat három szállodája, két villája és számtalan kényelmes berendezett magánház szolgál. Az elemzés terén a főmester Schausz Mihály vendéglős, a Gyógyterem huszonöt év óta bérlője. Változatos és gazdag étlapja már maga is élvezetes és inycsiklandozó olvasmány. Schausz Mihály a vendégeket valóságos családtagoknak tekinti, akikről szerettel gondoskodik. A tulajdonos elvei szerint járt el a figyelmes személyzet is és az izletes falatok mellé pompás italokat is felszolgál.

A kellemes és pormentes parkban a fürdőzők sokasága sétál, vagy ül a padokon és hallgatja a zenét. A szénsavas fürdők és a gyógyvizet élvezete megelégedett és egészségesekké teszi a fürdővendégeket. Van a fürdőigazgatóság irodájában egy régi emlékkönyv, amelybe sok volt venég írt bele néhány sort. Ott található a következő rigmus:

Buziásnak vize csodás,
Minden bajra van gyógyulás,
Beteg szív és beteg ideg
Mind idejön gyógyulni meg,
Gyógyul itt a vérszegénység,
Vese, köszvény, csuszbetegség,
Senki előtt nem vitás:
Csudafürdő Buziás.

1881-ben íródott e kis vers. És amit mond,
ma is helytáll.
Kolum Bácsi.

C O O R S O S M O N I

VÉN BETYÁR

Wallace BEERY

Rendkívül drámai erejű vigjáték
Paramount - háborus journal
Előadások 3, 5, 7 és 9.15 órakor.
Vasárnap és hétfőn d. e. 11 órakor
MATINÉ 18 leies helyárrakkal!

MÉLABUS RIPIORT

nyugalomba vonuló keramit kockákról, melyeket fél századon át az emberek milliói tapostak

Keramitlapokról szól az alábbi — kissé talán lírai hangú — mélabús riport. Keramitlapokról, amelyek most közel ötven esztendei kemény és fárasztó szolgálat után nyugalomba vonulnak.

De mielőtt magukra a keramitlapokra rátérünk, adjunk egy kis bevezetőt, amely a dolog lényegéhez némileg hozzátartozik.

Temesvár 1857-ben — tehát nyolcvanhárom év előtt — kapcsolódott bele a vasúti forgalomba, a mikor a Temesvár és Szeged közötti vasutvonalat megépítették és megnyitották. Egy esztendő múltán a vasúti hálózat Temesvárról már délnek egészen Karaszjesenőig nyújtotta előre síncsappjait. A vasúti forgalomba való bekapcsolásával egyidejűleg Temesvár megkapta a Józsefvárosban a vasúti állomást. Nem sok ember él a mai Temesvárott, aki erre a régi és első vasúti pályaudvarra emlékszik. Eléggé tág volt az akkori viszonyokhoz képest, de azért csakhamar szűknek bizonyult. Temesvárról ugyan is a két első vasutvonalon kívül egyre-másra indulnak ki köröskörül szinte sugáralakban az újabb vasúti vonalak, Temesvár nevezetes vasúti gócponttá lett, amelynek forgalma amerikai módon megnövekedett. És csakhamar szűknek bizonyult a kezdetben túlméretezettnek gondolt vasúti állomás. Alig állott fenn harminc évig, máris felvetődött a terv, hogy Temesvárnak új, nagy és mindenben megfelelő vasúti pályaudvart adnak.

A terv, amely évekig érett, 1893-ban megvalósult. A régi állomás tőszomszédságában megépült a ma is meglevő impozáns új pályaudvar. A régi állomást alig harminchat évi használat után lebontották. Téglaikat megvásárolta egy építész, aki azokból az erzsébetvárosi Templom-uccában emeletes házat épített, amely később a szalvatoriánusrend birtokába jutott, majd újabb időben bérházzá lett. A vonatok zaja és dübörgése nem zavarja többé ezeknek a tégláknak álmát, amelyek habarcsaplanukba takaróznak mélyen aluszni.

A mostani józsefvárosi állomás 1893 óta áll és állni fog még sokáig, mert óriási csarnokai, hatalmas várótermei, utszélességű folyosói és nagy irodái még a jelenleginél jóval fokozottab forgalmat is könnyedén elbírnak. Nem is gondol senki egy új pályaudvar építésére, azonban alapos tatarozása szükségesnek mutatkozott. A falakról helyenkint lekopott, levált, véletlenül leütött vakolatot újjal helyettesítették kívül és belül, az összes helyiségeket újból festették és borsóöld színt kapott a hatalmas épület külseje is.

Az alapos tatarozás során megkezdték most a fedett perrón keramitkockáinak kicserélését. Annak idején, 1893-ban, a perront bemélyített és egymást keresztben metsző vonalak által alig négyzetcentiméteres kockákra osztott keramitlapokkal burkolták. Három év hiányával félszázadon keresztül teljesített szolgálatot ezek a keramitkockák. Súlyos szolgálatuk volt, mert ötven esztendőn keresztül éjjel-nappal sok-sok ember testi terhét kellett cipelniük és lábának dobogását elszívniük.

Közel ötven éven keresztül mindenki, aki a Józsefvárosi pályaudvaron megfordult, aki onnan elutazott, vagy oda máshonnan érkezett, mind végigment ezeken a keramitkockákon, férfi, asszony, leány, gyermek, aggastyán. Kár, hogy nem akadt e keramitkockák életének statisztikusa, mert megállapíthatná, hány millió ember járt e keramitlapokon. Mert bizony jó néhány millió volt öt évtized alatt.

Vidáman siettek a keramitlapokon fiatal tanulók, akik azért jöttek a városba, hogy itt tudománnyal tömjék tele a fejüket és szellemi tőkét szerezzenek az életre. Jöttek suhancok, akikből a városban iparostanonok lettek és később derék mesterekké váltak. Jöttek munkások és cselédek, akiket a város mint kenyérkereseti paradicsom vonzott.

Vidáman rohant végig ezeken a keramitlapokon sok-sok vőlegény, aki leányához, eljegyzésre, vagy esküvőre jött Temesvárra, avagy hasonló célokból vidékre utazott. Boldog nászutasok egymáshoz simulva hányszor típtek a keramitkockán, hogy beszálljanak a vasúti fulkéba, amely az éden felé repült velük. Keresztelőkre utazók ujjongva és temetésre menők lehajtott fejjel ballagtak ezeken a keramitkockákon. Rengetegen voltak, akik üzleti ügyekből kifolyólag vették igénybe a vasutat innen, vagy ide és ezek nyereségüket előre számítgatva topogtak a perrónon. Mások a törvény elé jöttek megvidékről és aszerint, hogy felperesek, vagy alperesek, vádlók, vagy vádlottak, szaporázva, vagy csoszogva jártak itt. Voltak, akik betegségükre gyógyulást keresni érkeztek ide, vagy utaztak el innen, ezek alig vánszorogtak, esetleg mások vitték őket a keramitlapokon. Volt sok utas, akit látogatás, üdülés, kézfutás ültetett a vasúti kocsiba és induláskor, érkezéskor kedvtelten koptatták a kockákat. Egyetemekre, külföldi tanulmányokra indulók csil-

logó szemmel siettek végig számtalanszor a perrónon és nem is gondoltak a keramitlapokra, amelyeken lépéseik kopogtak. Beesett arcu, szomorú tekintetű kivándorlók, akik a tejjel-mézzel folyó Bánságban nem tudtak megélni, ezrével kullogtak ezeken a keramitlapokon. A muzsa feikentjei, írók, színészek, festők, szobrászok hányszor és hányan lépdeltek itt valódi tehetségtől, avagy csak beképzeltségtől fűtött önbizalommal. Mérnökök, gépek alkotói, építésszek, mutató és izléses paloták tervezői, az emberiség javát szolgáló igazi, vagy pedig légváratok kergetői, de mindenképpen dicsőséget szomjúhozó feltalálók cipőit is számtalanszor érezték ezek a keramitlapok. A tudomány minden ágának tudósai, orvosok, vegyészek, alacsony és magasrangú papok, jámbor apácák, szerzetesek, gazdagok, szegények, hivalkodók, szerények, tekintélyes urak és tekintély nélküli proletárok, pazarlók és koldúsok, ártatlanok és bűnözők, mind nagy tömegekben jártak e kera-

mitokon ötven év során. Zsebmetszőket, csalókat, betörőket megbilincseltek gyilkosokat sokszor kísérték végig a négyzetes lapokon a rendőrök, amint vidékről Temesvárra hozták, vagy Temesvárról valamely fegyházba szállították őket. Katonáládákat cipekedő, porosfüllű rekkruták és leszerelt obsitosok is sokezerszámra verték bakancsikat e keramitlapokhoz. És a világháborúban a számtalan tartalékos, népfelkelő, mind itt ment végig, hogy a harcra induljon, vagy a véres harcra szabadságra jövet itt sürgött. Sebesültek, rokkantak itt csoszogtak a maguk lábán, vagy itt vitték őket hordágyon.

Sok-sok emléket gyűjtöttek a rajtuk járkálókól ötven év alatt ezek a keramitkockák. Bizony ezen bonyolódott le a temesvári vasúti forgalom ötven esztendő folyamán. A keramitkockák közül sok megrepedezett, darabokra töredezett, de az is, amely látszólag ép maradt, erősen megkopott.

Uj keramitkockák, teljesen laposak, kerülnek a régié helyére. A régi kiszolgált keramitkockákat árlejtésen eladja a vasut. Magánházak verandáira, folyosóira, udvari és kerti utakra, esetleg fürdőszobákba kerülnek a vasúti perrón keramitkockái. Uj helyük lesz számukra a nyugalom, a pihenés, amelyre, szegények, rászolgáltak.

Félegyházi András.

Már az asszirok is ismerték a Homeros Iliaszában is szereplő harcikocsit

Leonardo da Vinci készíteste az első "modern" tankot

A mostani háború megint a támadás taktikai elvei szerint folyik. Az elmúlt világháborúban inkább a védelmi taktikát követték az ellenfelek, most azonban a hadvezetés ismét visszatért a mozgóháború módszereihez. A védekező háború legfőbb eszköze a lövészárók, hajdan pedig a várak. A lövészárók a modern harcászati legelőször az orosz-japán háborúban szerepelt 1905-ben. A világ elámult a lövészárók nagy sikerén. A világháborúban egyre tökéletesítették a lövészárók építését, míg most a védelmi vonalak legtökéletesebb rendszere, a pánccél-erődítményekké kiépített monstruózus lövészárkok, mint a Maginot-vonal, vagy a Siegfried-vonal. Ezek után

a védekező hadászati módszereket már aligha lehetett tökéletesíteni, tehát szükség-szerű volt, hogy a mozgóháború céljaira új és hatásos támadóeszközöket vessenek harcba.

Ez az új harci eszköz a tank, helyes magyarsággal a harci kocsi. A harci kocsi eszméje nem újdonság. Ujnak csak mostani alkalmazását és szerkezetét mondhatjuk, hiszen alig van olyan harci eszköz, melynek eszméje az emberiség végelethetetlen harcaiban már ne fordult volna elő.

ELEFANTOK ÉS PÁNCÉLLOVAGOK, MINT TANKOK

A harci kocsi legősibb formáját már az asszirok is használták. Homerosz Iliász-a is megemlékezik a harci kocsik alkalmazásáról. A tank hadászati elveinek felelték meg az indiai harci elefántok is, amelyeket Porus király vetett legelőször harcba. A középkori tankjai a pánccélöltözött lovagok voltak, hiszen nemcsak testük minden részét borította be a pánccél, hanem lovuk is pánccél hordott.

Az ellenség közé rohanni és úgy megtámadni, hogy a támadó sebezhetetlen legyen: ez a harci kocsi harcának a vezető gondolata.

Ez a gondolat foglalkoztatta Leonardo da Vincit is, mint ahogy nem volt semmi lényeges emberi probléma, amivel Da Vinci sikeresen ne foglalkozott volna. Költő volt, anatómus, szobrász, festő, zenész és bölcselet, de emellett feltaláló, aki előszeretettel foglalkozott a haditechnika eszközeinek megszerkesztésével is. Ő írta 1482-ben: „A harci kocsik mögött a gyalogság biztonságban és veszély nélkül nyomulhat előre”. Ezzel a mondattal szinte megjövendölte modern korunk legújabb taktikai módszereit. Ő volt egyébként az, aki megállapította a repülés technikájának alapvető gondolatait.

Leonardo da Vinci kocsiját használták a XV., XVII. század háborúiban, de taktikai jelentőségét a hadvezérek nem ismerték fel. 1769-ben a gőzgép alkalmazásával szerkesztettek harci kocsi modelleket, mindazonáltal

igazi jelentőséget a gépesített harci kocsik csak 1916-ban kaphattak.

Voltak ugyan előbb is motorizált harcikosci modellek, hiszen Németországban az Austro-Daimler-gyár 1904-ben is épített benzinmotoros harci kocsikat, Swinton őrnagy pedig már 1914-ben előadta az angol kormányának a maga harci kocsi eszméjét. Mégis

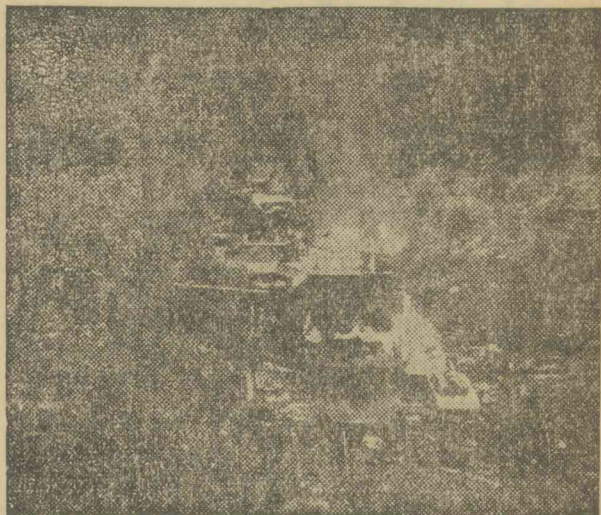
először csak 1916 február 2-án használták a tankot, mint támadó eszközt a nyugati fronton.

Ennek a tanknak könnyű páncélzata volt, úgy, hogy a német gyalogság különleges lövedékei keresztüllythették. De a tankok harcbevetése mégis lényegesen befolyásolta a hadvezetést. Az 1917 november 20-iki cambrai csatában az angolok 378 tankkal indultak a küzdelembe. Ez a szám akkoriban igen jelentős volt és a harci kocsik ilyen nagytömegű alkalmazása el is döntötte a csata sorsát. Ekkor mutatkozott be valószínűleg ennek a fegyvernemnek a jelentősége.

Hogy a világháborúban mit jelentett a tankok alkalmazása, az kitűnik egy példából:

A somméi csata első napján, 1916 július elején 60.000 angol halott borította el a csatást. Az 1918 augusztus 8-iki amiensi csatában pedig 415 tank vett részt és katonai szakértők véleménye szerint ennek tulajdonítható, hogy csak 1000 angol katona maradt holtan a csatamezőn.

A modern tank természetesen fel van szerelve mindenféle hatásos fegyverrel, lángszóróval, gépfegyverrel s más támadó fegyverekkel. A háború eddigi tanulságai a katonai szakértők szerint arra vallanak, hogy a harci kocsiknak igen fontos szerepük lesz még, hiszen a támadó mozgó háború egyik legfontosabb eszköze.

Német gépfegyverállítás az ostendei kaszinó előtt, ahol boldog békeidőben nagy kártyacsaták folytak a mostani vére sárkocok helyett.

KÖZGAZDASÁG

Amerika konjunkturfordulat előtt áll

A hosszú háborútól gazdasági fellendülést vártak, az újabb események várakozó álláspontot váltottak ki

Amerikai gazdasági körök ezidőszere még mindig nincsenek tisztában azzal, hogyan fogja befolyásolni az egyre élesebbé váló és nagyobb területekre kiterjedő háború az Unió konjunktúráját. Még Hollandia és Belgium megtámadása előtt Amerikában az volt a vélemény, hogy a következő hónapok jelentős konjunktúrát fognak hozni. Azt hitték ugyanis, hogy a háború hosszú évekig fog eltartani. Az újabb események azonban egyre megerősítették azoknak a véleményét, akik rövid háborút jósoltak. Aminek következtében más megítélésben részesülnek az Unió gazdasági kilátásai.

Az amerikai konjunktúra-kutató intézet jelentései szerint a háború gyors befejezésének hite esetleg meglátszhatja a gazdasági élet tempóját. Az iparban már jelentkeznek tendenciák, hogy a helyzet bizonytalansága miatt a háború elején felhalmozott árukon túladjanak. A legújabb események azonban váratlan fordulatot okoztak a gazdasági élet számos vonatkozásában. Különösen a fegyverkezési ipar fellendítése volt az, amely élénk ritmust diktált a gazdasági élet számos területén. Az acélipar a szövetségesek nagyarányú fegyvervásárlásai nyomán a

legnagyobb konjunktúrát érte el, amelynek évekre szóló kihatásait lehet megállapítani. Minél tovább tart a háború jelenlegi aktív fázisa, annál magasabbra törnek a konjunktúra hullámai.

Áprilisban még gyengülő konjunktúra látszott, május elején azonban ugrásszerűen emelkedett az ipari termelés. A nemzeti jövedelem az év első negyedében feltűnően összehúzódott, a múlt hónapban azonban már ezen a téren is szokatlanul gyors javulás következett be. Három oldalról várják a nagyarányú gazdasági fellendülést abban az esetben, ha a háború nem fejeződik be az őszi hónapokban: ipari cikkek kivételével, a belföldi fogyasztás fokozásától és végül a termelés fokozásától olyan iparokban, amelyekben a termelés az utolsó hónapokban a tényleges szükségletek nivója alá csökkent.

A termelés fokozásában már eddig a ruházati, a felszerelési és az élelmezési ipar mutat nagy kapacitást. Júniusban az amerikai lakosság vásárlóképessége érezhetően emelkedett és az adók behajtása tekintetében szokatlan javulás mutatkozott. A farmerek szubvencióját fokozták, ami a mezőgazdasági termelést is fellendíti. hajtására.

Az 50 leien aluli eladásokról bélyegtelen bont kell kibocsátani

Visszárúnál a lerótt bélyeg kompenzálása lehetséges

Bucurestiből jelentik: A 2 százalékos rendkívüli nemzetvédelmi illeték bevezetésével egyidejűleg több olyan kérdés merül fel, amelyet a rendelet gyakorlati végrehajtása tett időszervi. Ezek közé tartozott az is, hogy

ki viseli a 2 százalékos illeték terhét visszárúk esetén.

Gyakran előfordul ugyanis, hogy valamely gyár, vagy nagykereskedő egyik vevője címére elküld egy áruszállítményt, az erről kiállított számlára ráragasztja a 2 százalékos nemzetvédelmi bélyeg, a vevő azonban az árut nem fogadja el, hanem visszaküldi és természetesen nem akarja viselni a meg nem vásárolt áruért már lerótt illeték összegét. Ennek a kérdésnek tisztázása végett az UGIR beadvánnyal fordult a pénzügyminisztériumhoz, amelynek bélyegigazgatósága 55.455—1940 sz. válaszában közölte, hogy

A kereskedők tartoznak elegendő petróleumkészletet tartani

A nemzetgazdasági minisztérium 16.401—1940. szám alatt kibocsátott rendelete felszólítja a hatóságokat annak ellenőrzésére, hogy az összes petróleumraktárak és eladóhelyek állandóan el legyenek látva petróleumtermékekkel, de különösen világító petróleummal és ezeket a termékeket a minisztérium által megállapított áron hozzák forgalomba. A rendelet utasítja a hatóságokat annak közlésére, hogy az ellátás biztosítása érdekében az összes szükséges intézkedések megtörténtek-e. Abban az esetben tehát, ha valamelyik érdekelt kereskedő raktárában hiányt tapasztalnak petróleumban, a hatóságok haladéktalanul vegyenek fel kihágási jegyzőkönyvet, a jegyzőkönyvet terjesszék fel a minisztériumba, mert a március 4-i törvény értelmében a legszigorúbban járnak el azok ellen, akik nem tartanak állandóan raktáron olyan mennyiségű árukészletet, mint ezelőtt.

— Új szappanárak lépnek életbe. A nemzetgazdasági minisztérium a szappan árkérdésének tanulmányozásával foglalkozik. Ez a szappangyárosok kérelmére történik, akik azt állítják, hogy a jelenlegi ár a termelési költségen alul van és ez okozza, hogy nincs elég szappan a piacon. Az új árakat rövidesen közzéteszik.

a visszárúnál az igazoló okmányok bemutatásának alapján és a minisztérium engedélyével esetenkénti kompenzáció lehetséges,

ahogyan hasonló esetekben a forgalmi adóval történik. Ugyanebben a válaszban a minisztérium azt is közli, hogy a 2 százalékos nemzetvédelmi illeték a bizományi alapon eladott áruk esetében is fizetendő, tekintettel arra, hogy a bizományi szerződés tulajdonképpen az áruk hitelben történő nagybani eladását jelenti.

A pénzügyigazgatósághoz érkezett újabb rendelet szerint a kereskedők és iparosok tartoznak az 50 leien aluli eladásoknál is a nemzetvédelmi jegyfizetből bont kiadni, de arra bélyeg nem kell ragasztani. Tehát a jegyzéket nem lehet egyszerű papíron kiadni, hanem a jegyzet fizetből kitépve lapon. Így tehát minden eladás időrendi sorrendben kitűnik.

Az áruügynökségeknek nem kell árukimutatást készíteni

Bucurestiből jelentik: A nemzetgazdasági minisztérium megállapította, hogy azok az ügynökségek és bizományi cégek, amelyek áruaktárral rendelkeznek, az ellenőrzésről és a termelés fokozásáról szóló törvény 22. szakasza értelmében nem kötelesek nyilatkozatot benyújtani.

Június 30-ig adható be a kivételes nyereségekről szóló vallomás

Bucurestiből jelentik: A kivételes nyereségekről szóló vallomások benyújtási határidejét június 30-ig meghosszabbították.

— Bélyegilleték fizetése a kereskedelmi könyvek után. Bucurestiből jelentik: A pénzügyminisztérium június 30-ig meghosszabbította a kereskedelmi könyvek után fizetendő bélyegilleték különbözete befizetési határidejét.

— Új okmány- és számlabélyeg. A Monitorul Oficial 135. száma közli az új bélyegekről szóló rendelet törvényét. Eszerint új 9 leies okmánybélyeg és 5 leies számlabélyeg kerülnek forgalomba. A 9 leies bélyeg, amely a kérvényekre kell, sötét ibolyaszínű és olyan felirattal, mint az eddigi 8 leies okmánybélyeg, amely egyébként továbbra is forgalomban maradt. Az 5 leies számlabélyeg alakja olyan, mint az eddigi számlabélyegké, vörös-kék színvegyülettel. Mindegyiknek rend. és sorszáma van,

A Magyar Gazdasági Egylet fiókjának közleménye

Célszerű gondolatok a kisgazda dísznótartásáról

De lássuk most már, hogy mit jelentenek ezek az egész község sertésállománya alapján kiszámított várható eredmények az egyes gazda szempontjából.

Tegyük fel, hogy egy gazdának két kocája van. Ezekből születik több év átlagában — számítva arra, hogy a kétszeri malacoztatás nem mindig sikerül — évente 16 malaca. Ebből elpusztul malac- és süldőkorában a régi 5 helyett csak 2, vagy 3. Eladnak 5—6 malacot és süldőt. Marad felhízalni való és a kivénült — szintén felhízalásra szánt — koca pótlására 7—9 darab.

Egy koca évi abrakszükséglete mintegy 300 klogram. Egy sertés 180 kiló élősúlyra való felhízalásáig malackorától kezdve mintegy 900 kiló abrakot fogyaszt el. A két kocát tartó gazdának tehát, ha mondjuk 8 darabot akar felhízalni, mintegy 78 mázsa kukorica lehet, 23 mázsa árpa, 13 mázsa korpa. Miután házi használatra elfogyasztott búzáunk után ennyi korpánk nem lehet és a vett korpával nem jövünk ki olyan jól, mint ha hüvelyes szemet (például Viktória-borsót, szeges borsót, lóbabot, vagy szóját) termelünk, célszerű lesz vetésforgónkba ezek közül is valamelyiket beállítani. Szántóföldünkben a 2 koca és 8 hízó a következő területet fogja igényelni:

42 m. szemes kukorica megterem 3 kat. holdon	23 m. árpa (5szl.)	13 m. bosóféle	3 kat. holdon	2 " "	1.5 " "
--	--------------------	----------------	---------------	-------	---------

Összesen 6.5 kat hold

Ilyen arányú sertésartás illik például egy olyan gazdaságba, amelynek 25 kat hold szántója van. Ebből bevet mintegy 7 holdat őszi búzával és árpával, 5 holdat kukoricával és répával, 5 holdat borsóval, bükkönnyel és herével, 3 holdat zabbal (hereközbevetéssel), 5 hold forgón kívüli lucernát is tart.

Jó termés esetén a hízalást szaporítani lehet, ellenkező esetben nagyobb lesz a malac- és süldőeladás. Kisebb gazdák ne tartanak többet egy kocánál és annak szaporulatából annyit tartanak meg (de a legjobbakat!) amennyire az erejük futja.

Amint ezekből láthatják, a sertésztenyészésük feljavításának egyik kiindulópontjaul a vetésforgójuk megváltoztatását ajánlom. Ennek lényege: a kalászosok helyére több árpát, a kapások terhére több pillangósvirágú növényt és forgón kívül ott, ahol a talaj megfelelő, sok lucernát vessenek! A kapások területének megszorítását természetesen csak ott ajánlhatnám, ahol kukoréppát nem termelnek.

A lucernaetetéssel a nevelést olcsóbbá tehetik. Különösen akkor, ha kalapácsos malmot szereznek be és az abrak egy részét lucernaliszttal pótolják. Gazdakörüknek egy igen hasznos kezdeményezése lesz egy ilyen malom beszerzésére és üzemeltetésére alakuló társaság megszervezése.

A fenti kiszámítást a község 200 kocájára és szaporulatukra átszámítva, mintegy 42 vagon kukorica, 23 vagon árpa és 13 vagon borsó lesz az egyévi szükséglet. Ebből a kukorica és árpa felerészét darálva használják fel, a borsót teljes mennyiségében szemesen. Így tehát évi 30 vagon körüli darálás válik szükségessé. Ehhez járul a lucernaliszttal szükséglet. Ezek a mennyiségek a malom jövedelmezőségét biztosítják. Amint hallom, községük molnárija máris tárgyalásba kezdett a gazdákkal, hogy együttesen állítsanak be egy ilyen kalapácsos gépet az ő malába. Ő adja a hajtóerőt, a gazdák szerzik meg a gépet és ennek fejében olcsóbb vámért örülhetnek. Ez a megoldás célszerűnek látszik.

A takarmányozás részleteire most nem terjeszkedem ki. Csak főbb vonásokban mutatok rá az eddig elkövetett hibákra, amelyekből sok baj és bosszúság származott.

Ilyen hiba legelső sorban a malacok túl korai elválasztása. Ne sajnálják azt a kocát 6 hét helyett 8-ig bővebben abrakolni. Akkorra a malacok már jól rákapnak a szemes árpára, sőt a szemes borsót, szóját is kezdik szedegetni és ha ilyenkor válasszuk el őket, nem sínylik meg úgy a tej elvonását, mint 6 hetes korukban.

A legtöbb hízalási kudarcnak az az oka, hogy a hízók malac- és süldőkorukban kevés fehérjét, kevés mézstót és vitamint kaptak az abrakjukban. A kukorica nem malacnak való abrak. Térjenek át mindnyájan a szemes árpaete-

tésre. Ezt nedvesen szórják a malacok elé száraz, tiszta helyre és keverjenek hozzá előírt mennyiségű szénasavas meszet és vitaminkészítményt. Legyen egy kevés faszén is a malacok etetőhelyén, hogy kedvükre rágicsálhassák. Nyáron adjanak nekik zöld lucernát. A sertés- etetés főszabályául tekintsék, hogy minél fiatalabb a disznó, annál nagyobb arányban kell, hogy az abrakjában fehérje legyen. Ez fejleszti az izomzatot. A kukorica inkább a zsír képződését mozdítja elő. Mennyiségét az abrakban a hizlalás előrehaladásáig egyre fokozzuk, végül átterhetünk a tiszta kukoricaabrakolásra.

Felhívom már most hallgatóim figyelmét arra, hogy megyei EMGE fiókjuk tudomásom szerint egy kitűnő szakkönyvet szerzett be: Csáky Ferenc nemrég megjelent új munkáját (címe: Korszerű sertésenyésztés és expressz-hizlalás) és beszerzési áron adja át a gazdaköröknek és egyes gazdáknak. Igyekezzenek ismereteiket ennek a könyvnek beszerzésével is gyarapítani.

Most egy másik hibára akarok rámutatni, amit a gazdák a sertéseik felnevelése körül elkövetnek.

Tavasszal a legelők jók szoktak lenni és a süldők igényét nagyrészt kielégítik. Ilyenkor alig szorulnak rá bővebb abrakolásra. De később, nyár derekán kisért a legelő. És ha az őszi esőkre ki is zöldül ismét a fű: az nem olyan tápláló már, mint tavasszal. Ezt nem veszik figyelembe a gazdák és a tavasszal szűkre szabott abrakot nem sietnek a szükséghez mérten megszorítani. Ilyenkor a süldők hónapokig nem gyarapodnak, sőt előfordul, hogy súlyban visszaesnek. Az ilyen takarékoság a legnagyobb pazarlás, amit a gazda a saját érdeke ellen elkövet. A sertésnek születése pillanatától az élet keserűségétől megváltó kérésig állandóan fejlődnie kell. Minden egyes nap, amely alatt a sertés nem gyarapszik: hiábavaló kiadást okoz a gazdának, mert hiszen a pásztort fizetni kell, valami kevés abrakot csak kap az a szegény süldő és a benne fekvő érték úgy viselkedik, mint a pénzünk, amelyet egy olyan bankban hevertetünk, amelyik nem fizet semmi kamatot, sőt még díjat vet ki ránk, amiért megőrzi nekünk...

(Folytatása következik.)

= Június 20-án lejár a külföldi áruk behozatalára adott kedvezmény. Ismeretes, hogy a külkereskedelmi minisztérium engedélyt adott bizonyos, a belső szükséglet kielégítésére szükséges áruk engedély nélkül történő behozatalára. Ez a rendelkezés a május 30-ig, az országba érkezett árukra vonatkozott. Az intézkedés értelmében tehát azon behozatali cégek részére, amelyeknek behozatali kvótája nem volt elegendő valamely árucikkre, minden külön kérés nélkül a vámhivatalok elvégzik a vámolási alakításokat. Az egyetlen feltétel, hogy az így behozott árukat ne előre kelljen fizetni. A külkereskedelmi minisztérium úgy intézkedett, hogy a kivételes jellegű intézkedés hatálya június 20-án lejár.

= Június 25. után nem marad napraforgómag szabad forgalomban. A nemzetgazdasági minisztérium intézkedéseket tett a lakosságnak a május 4-iki határozatban megállapított áru napraforgóolajjal való ellátására. Június 25-ike után a hatóságok átveszik a száz kilógramnál nagyobb mennyiségű, a termelőknél vagy a közvetítőknél található napraforgómagot vagononként hetvenötezer leies árban. Nem foglalják le azokat a napraforgómag mennyiségeket, amelyeket a termelők vagy a közvetítők június 25-éig valamelyik feldolgozó gyár címére feladtak. Ezek a gyárak eddig az időpontig kötelesek megvásárolni minden nekik felajánlott napraforgómag-mennyiséget vagononként nyolcvanötezer leies ár eladó lakóhelyén.

= Piaci jelentés. Az Argus közgazdasági lap a piaci helyzetet a következőkben jellemzi: A kereskedelmi forgalom nem aktív. Egyetlen eladási ágban sem élénk a forgalom, még az élelmiszerforgalomban sem szilárd az irányzat. Hiány van étolajban és szappanban, amelyeknél a piacra kerülő forgalom nem elegendő a tömegek szükségleteinek kielégítésére. Látható, hogy a fogyasztók egyrésze nem kívánatos tartózkodást mutat. A szappan irányzata szilárd, étolaj a maximális áron. Jelentékeny gyarmati áruk érkezését jelentik a kikötőkből.

= Kartellbe tömörítik az olajgyárakat. A nemzetgazdasági minisztérium az olajgyárak működésének jobb ellenőrzése végett elhatározta, hogy ezek az ipari üzemek kartellbe tömörüljenek. Eddig is létezett olajgyári kartell, de azonkívül számos üzem működött, amelyek most kötelesek az új kartellbe lépni. Tegnap az érdekeltek megjelentek a minisztériumban és ott felhívást kaptak, hogy néhány napon belül mutassák be az alapszabálytervezetet. Ha az olajgyárak a feltételekben megegyezni nem tudnak, úgy a minisztérium határozza azt meg a kartell-törvény értelmében.

= Vágatási tilalom a fiatal borjúkra. A szombati napon életbelépett az a minisztertanácsi rendelet, amely megtiltja a hat hónapnál fiatalabb borjúk vágását. A tilalom úgy a belföldi szükségletre, mint az exportvágásra szánt állatokra vonatkozik.

= Felemelték a cement árát. A legfelsőbb kartellbizottság jóváhagyóan véleményezte a cement árának 12 leire való felemelését három hónapi hatállyal, amikor is az árakat felülvizsgálják.

(=) A bányai gabonaárak. A temesvári piacon a gabonaárak a következők: Búza 620, tengeri 520, zab 620, tökmag 1475, napraforgómag 900 lei. A piac csendes, üzletkötés alig van.

(=) A hivatalos devizaárfolyamok. A Román Nemzeti Bank hivatalos devizaárfolyama a következők: (Az első szám a vételt, a második az eladást jelenti) 107% felárral: angol font 851.80—877.37, dollár 211.65—217.97, svájci frank 47.40—48.85, palesztinai font 852.84—878.40, egyiptomi font 373.54—899.78. Devizák 38% felárral: angol font 567.87—584.91, svájci frank 31.61—32.57, francia frank 3.24—3.31, márka 49—50, olasz líra 7.17, (felár nélkül) pengő 26.50—27, (felár nélkül) cseh korona 4.68—4.77, dinár 2.89—3.05 (felár nélkül) török líra 82.92—92.

= SPORTESEMÉNYEK =

Megerősített csapattal veszi fel a küzdelmet a Chinezul csapata a Szeged FC együttesével

A nemzeti bajnokság befejezése után a Chinezul sportegylet nemzetközi mérkőzéssel szolgálta Temesvár labdarugó sportját. Ma, vasárnap a Szeged FC csapata vendégszerepelt városunkban. A szegedi csapat teljesítményeit a sportközönség jól ismeri és így mindenképpen értékelni tudja a mai mérkőzés jelentőségét. magyar bajnokság negyedik helyezettje válogatott játékosaival jön ma délután Temesvárra. A Szeged FC játékosai ma délután Aradon ebédnek és a délutáni vonattal érkeznek városunkba. A Chinezul megfelelő előkészületeket tett, hogy a kitűnő magyar csapatnak megfelelő ellenfele

legyen. A kaput Eichler védi. A fedezetsorban egy újonnan szerződötött játékos szerepel, míg a csatársorban Reiter is játszik. Lehetséges, hogy Batrin Danit, az aradiak népszerű balszél-sőjét is szerepeltetik. Ezekkel a játékosokkal megerősítve a Chinezul erős ellenfélnek ígérkezik és így a közönség szép és izgalmas játékot láthat. A mérkőzés iránt szokatlanul nagy érdeklődés mutatkozik és a jegyek már elővételben is erősen fogynak. Bizonyosra vehető, hogy a Banatul-pályán délután hat órakor kezdődő mérkőzést régen nem látott nagyszámú közönség fogja végignézni.

Hétfőn városunk válogatott csapata a Ripensia-val játszik

A román pünkösdi második napján az Electrica-pályán délután hat órai kezdettel Ripensia — Temesvár válogatott mérkőzés lesz. A válogatott csapatot a CAMT, Chinezul és Electrica legjobb játékosai állítják össze és ez a mérkőzés is érdekesnek ígérkezik.

Az Ilsa ökölvívó Resitán

Az Ilsa sportegylet tiz ökölvívója tegnap Resicára utazott, ahol az UDR versenyzőivel kerülnek össze. A boxverseny szép és nívós küzdelmeket ígér.

Sporthírek mindenfelől

A Rapid FC elutazott Budapestre. A Rapid FC csapata pénteken elutazott a magyar fővárosba, ahol a Hungária együttesével méri össze erejét a kis KK keretében. A csapattal utazott Slivat és Wetzler III. is, Sipsos azonban nem utazhatott el, mert egyéni útlevéllal rendelkezik és előbb ki kell eszközölni a magyar szövetség hozzájárulását. Magyar részről kijelentették, hogy megtesznek mindent, de nem kezeskednek arról, hogy az ügyet el lehet intézni.

A német-román válogatott mérkőzés után bonyolítják le a Román Kupa döntőt. A labdarugószövetség úgy határozott, hogy a Román Kupa döntőt csak a kis KK mérkőzések és a német-román találkozó után bonyolítják le.

Közös rendezésben játszik le a június 23-iki kis KK mérkőzéseket. A Venus és a Rapid FC csapatai június 23-án játszik le Bucurestiben a kis KK második fordulóját. A két egyesület megegyezett abban, hogy a mérkőzéseket közösen rendezik meg és azok színhelye az ANEF stadion lesz.

Svájcban újból megrendezik a bajnoki mérkőzéseket. A háborús helyzetre való tekintettel a svájci szövetség néhány héttel ezelőtt elrendelte a bajnoki mérkőzések elhalasztását. Tekintettel azonban arra, hogy az utóbbi időben a helyzet Svájc szempontjából enyhült, a bajnoki mérkőzéseket újból megrendezik.

A Mica székhelye Déva lesz? A Mica csapata, amely megnyerte a B. osztályos csoportbajnokságot a Crisana és Franco Romana társaságában küzd az A. osztályba való jutásért. Mi történik azonban, ha a brádi csapat ténylegesen megszerzi a bejutásra a jogot? Hír szerint a vezetőség úgy határozott, hogy az egyesület székhelyét Dévára teszik át.

Játékosere a Rapid FC és a Gloria CFR között. A Rapid FC vezetősége elhatározta, hogy Boldist, Radu Floreat és Costeat átengedi a galatii csapatnak Szó van arról is, hogy Negru a jövőben a galatii együttes kapuját fogja védeni, ezzel szemben a Gloria CFR átengedi a Rapidnak Justint, a kiváló kapuvédőt.

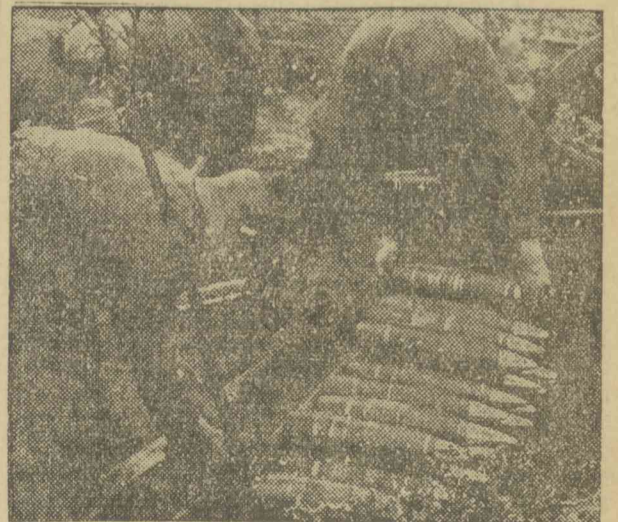
König, az UDR játékosa Németországba utazott és önként beállt katonának a német hadseregbe. König a resicai UDR kiváló csatárjátékosa Németországba utazott, ahol megérkezése után azonnal önként jelentkezett a német hadseregbe.

Mozi

MOZIK MŰSORA:

Vasárnap, hétfő, kedd:

APOLLÓ: Egy hercegnő álma (angol film).
CAPITOL: Egy különös eltűnés (német film).
CORSO: A vén betyár (angol film).
SCALA: Kitty és a világkonferencia (német film.)

A német elhárító útegek által felgyújtott ellenséges páncélos harci kocsik.

Rádió

VASARNAP, JÚNIUS 16.

HÉTFŐ, JÚNIUS 17.

Bucuresti. Radio Romania és Radio Bucuresti. 9.30: Istentisztelet közvetítése a pátriárkiáról. 11.30: Katonák órája. 12.30: Időjelzés, vizállás-jelentés. 12.32: Predescu Victor zenekara. 13.20: Időjelzés, előadások, művészeti és kulturális hírek, sport. 13.30: Dinicu Grigoras zenekara. 14: Rádió ujság. 14.20: A Dinicu zenekar folytatja műsorát. 14.35: Vidám negyedóra: Stroe és Vasilache. 14.50: A rádió falu órája. 16.15: Katonai előképzősök órája. 17.15: A Munka és jókedv mozgalom órája. 18.15: Időjelzés, időjárásjelentés. 18.17: A repülőtisztiskola zenekara. 19: A hét. 19.15: Balett zene hanglemezeiről. 19.30: A nemzet órája. 20: Sporteredmények. 20.05: Előadás. 20.20: Bécsi keringők hanglemezeiről. 20.45: Rádió ujság. 21.05: Színházi előadás közvetítése. 22.10: Rádió ujság, sporteredmények. 23: Könnyű zene hanglemezeiről.

Budapest I. 9: Hanglemezek. 9.45: Hírek. 11: Egyházi ének és szentbeszéd a koronázó főtemplomból. 12.15: Evangélikus istentisztelet a Bécsi-kapu-téri templomból. 13.20: Időjelzés, időjárás és vizállásjelentés. 13.30: Budapesti Hangverseny Zenekar. 14.45: Hírek. 15: Hanglemezek. 16: A földműveléstügyi minisztérium rádióelőadássorozata. 16.45: Szalonötös. 17.30: Közművelődési előadássorozat. 18: Hírek. 18.15: Somogyi Erzsébet és Ungváry László beszélget a virágos rétről. 18.40: Országos Póttászenekar. 19.15: Felolvasás. 19.45: Veres Károly cigányzenekara. 20.15: Hírek. 20.25: Gazdag magyar szó. Bajor Gizi csevegése. 20.45: Lóversenyeredmények. 20.55: Hanglemez műsor. 21.10: Keéky István humoros elbeszélése. 21.30: Sporteredmények. 21.40: Résztettek Verő György A bajusz című operettjéből. 22.40: Hírek, időjárásjelentés, sporteredmények. 23.10: Hangképek a magyar kardbajnokságról. 23.25: A Chappy jazz-zenekar játszik. 24: Hírek idegen nyelveken. 24.20: Sárközi Gyula és cigányzenekara. 1.05: Hírek.

Budapest II. 11.30: Közvetítés a Hősök teréről. 12: Lovászi Ferenc cigányzenekara. 13.05: Leventeféőra. 16.05: Jazz számok hanglemezeiről. 18.15: Országos Póttászenekar. 20.20: Veres Károly cigányzenekara. 21: Hírek. 21.25: Versek. 21.50: Tánclemezek. 22.35: Időjárásjelentés.

Bucuresti. Radio Romania és Radio Bucuresti. 12: Időjelzés, vizállásjelentés, háztartási és egészségügyi tanácsok. 12.10: Könnyű zene hanglemezeiről. 13.20: Időjelzés, előadások, művészeti és kulturális hírek, sport. 13.30: A rádió zenekara. 14: Rádió ujság. 14.20: A rádió zenekara folytatja műsorát. 15: Rádió hírek, különféle közlemények. Radio Romania. 20: Előadás. 20.15: Rádió ujság. 21.05: Zeneszerző arcok: Smetana és Dvorák. 22.10: Rádió ujság, sport. 22.30: Dimitriu Mária énekel. 22.50: Hanglemezek. 23.45: Francia, német, angol és olasznyelvű hírszolgálat.

Budapest I. 7.40: Torna. 8.00: Hírek, hanglemezek. 11: Hírek. 11.20: Felolvasások. 12.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat. 13: Időjárásjelentés. 13.10: Szántó Jenő hegedűl. Szügyi Kálmán énekel, zongorán kísér Kemény Ákos. Közben 13.40: Hírek. 14.20: Időjelzés, időjárás és vizállásjelentés. 14.30: A rádió szalonzenekara. 15.30: Hírek. 17.15: Diákféőra. 17.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 18.15: Lakatos Floris és fia cigányzenekara. 19.15: Felolvasás. 19.45: Nagy Margit énekel. 20.15: Hírek. 20.25: Az Aranyhegedű pályázat I. hangversenye. 21.25: Tréfás székelyek, Pataky József székely meséket mond. 22: Bartók Béla és Bartókné Pásztor Ditta kézzongorás hangversenye. 22.40: Hírek, időjárásjelentés, 23.10: Pertis Pali cigányzenekara. 24: Hírek idegen nyelveken. 24.25: Tánclemezek. 1.05: Hírek.

Budapest II. 20.30: Skandináv művészet, előadás. 21: Hírek. 21.25: A rendőrszenekar. 22.05: Sakk előadás. 22.35: Időjárásjelentés.

KEDD, JÚNIUS 18.

Bucuresti. Radio Romania és Radio Bucuresti. 12: Időjelzés, vizállásjelentés, háztartási és egészségügyi tanácsok. 12.10: Hanglemezek. 13: Spanyol énekesek hanglemezeiről. 13.20: Időjelzés, előadások, művészeti és kulturális hírek, sport. 13.30: Predescu Victor zenekara. 14: Rádió ujság. 14.20: A Predescu zenekar folytatja hangversenyt. 15: Rádió hírek különféle közlemények. Radio Romania. 19: Időjelzés, időjárásjelentés. 19.01: Orvosi krónika. 19.16: Kamara zene. 19.50: Magyar nyelvű hírek. Radio Romania és Radio Bucuresti. 20: Előadás. 20.20: Costinescu Evariantia énekel. 20.45: Rádió ujság. 21.05: A rádió szimfonikus zenekara. 22.10: Rádió ujság, sport. 22.40: Zongora hangverseny. 23.10: Hanglemezek. 23.45: Hírek Francia, német, angol és olasznyelven.

Budapest I. 7.40: Torna. 8.00: Hírek, hanglemezek. 11: Hírek. 11.20: Felolvasások. 12.10: Nemzetközi

vízjelzőszolgálat. 13: Időjárásjelentés. 13.10: A rádió újsztendeje. Papp Viktor előadása, majd Pertis Jenő cigányzenekara. Közben 13.40: Hírek. 14.20: Időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. 14.30: Hanglemezek. 15.30: Hírek. 17.15: Ifjúsági elbeszélés. 17.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 18.15: Hanglemezek. 19: Előadás. 19.45: A 9. honvédegyezred zenekara. 20.15: Hírek. 20.25: Palló Imre dr. magyar nótákat énekel. Kiséri Farkas Jenő cigányzenekara. 21.15: Tasnady Nagy András, a magyar képviselőház köszönti születésnapján Horthy Miklós kormányzót. 21.25: Budapesti Hangverseny Zenekar. 22.40: Hírek, időjárásjelentés. 23.10: A rádió szalonzenekara. 24: Hírek idegen nyelveken. 1.05: Hírek.

SZERDA, JÚNIUS 19.

Bucuresti. Rádió Románia és Rádió Bucuresti. 12.00: Időjelzés, vizállásjelentés, háztartási és egészségügyi tanácsok. 12.10: Hanglemezek. 13: Olasz sanzonénekesek hanglemezeiről. 13.20: Időjelzés, előadások, művészeti és kulturális hírek, sport. 13.30: A Kreutzer együttes hangversenye. 14: Rádió ujság. 14.20: Bujor Rodica énekel. 15: Rádióhírek, különféle közlemények. Radio Romania. 19: Időjelzés, időjárásjelentés. 19.01: Művészeti krónika. 19.16: Szlav opera balettek hanglemezeiről. 20.45: Rádió ujság. 21.05: A rádió hangversenyzenekara. 22.10: Rádió ujság, sport. 22.30: Hegedű hangverseny. 23: Bolgár népi zene. 23.30: Hanglemezek. 23.45: Francia, német, angol és olasznyelvű hírszolgálat.

Budapest I. 7.40: Torna. 8: Hírek, hanglemezek. 11: Hírek. 11.20: Felolvasások. 12.10: Nemzetközi vízjelző szolgálat. 13: Időjárásjelentés. 13.10: Éneklő ifjúság. 13.40: Hírek. 13.55: V. Simon Atala zongorázik. 14.20: Időjelzés, időjárás és vizállásjelentés. 14.30: Melles Béla zenekara. 15.30: Hírek. 17.10: Olomkatonák és játékbabák tarka délutánja. 17.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 18.15: Hanglemezek. 19: Sz. Vargha Ilus vívóbajnoknő előadása. 19.20: A rádió szalonzenekara. 20.15: Hírek. 20.25: Az operaház előadásának ismertetése. 20.30: Az operaház előadásának közvetítése: Traviata, dalmű négy felvonásban. Az első felv. után kb. 21.10: Küllügyi negyedóra. A második felv. után kb. 22.05: Hírek. A harmadik felv. után kb. 22.50: Időjárásjelentés, Az előadás után kb. 23.45: Azonos Budapest II. műsorával. 24: Hírek idegen nyelveken. 24.20: Mursi Elek cigányzenekara. 1.05: Hírek.

TRÓNUSDÖNTŐ
BALETTCIPIŐ

A Déli Hírlap eredeti regénye.

Írta: KUN-BÁN ANDRIS

— Tudja. Az anyja hozzám írt levelében arra is megkért, mondjam meg majd Mister Mac Bennet Patricknek, ha bekövetkezik a halála. És amikor attól a katonatisztől értesítést kaptam, hogy a halál bekövetkezett, azonnal közöltem Mister Mac Bennettel.

— Mi a neve a tisztnek és hol él?

— Szórol szóra ugyanezt kérdezte tőlem a Mister is, de neki sem árultam el és magának sem mondtam meg. Miss Liane. Az anyja akarta így. Anyja ugyanis tudta, hogy az apja még most is bosszút állana a tisztén és azért nem szabad megmondanom a nevét. Amikor Mister Mac Bennet Patrick megtudta, hogy a felesége — mert még mindig az volt, mivel nem vált el tőle — meghalt, kijelentette, hogy eladja a házat, mert a lady most már ugysem jön haza. De kijelentette azt is, hogy most még kevésbé nyugszik, amíg a csábítót fel nem kutatja és le nem számol vele.

Sokáig hallgattunk.

Ujra néztem anyám arcképét. Amikor a kezemen megfordítottam, a túoldalán ezt olvastam:

— Édes leányomnak, Lianának.

Anyám kézírását csókokkal halmoztam el. Winniefred nemsokára felcibélődött, hogy menjen. Elbúcsúzott. Az intézet kapujáig kísértem és megcsókoltam. Azután sokáig néztem utána, amíg el nem tűnt a legközelebbi uccsarak mögött.

Felsítem a hálóterembe, ahol szekrényem volt. Elő vettem egy dobozt, amelyben leveleimet és mindenféle emlékeket tartom. Anyám képét betettem oda. Ugyanakkor előkerestem anyámnak azt a régi levelét, amelyet annak idején váratlan elutasítások Annie nénihez intéztem.

Ezt a levelet eddig még sohasem olvastam el, mert úgy éreztem, hogy nincsen jogom a levéltitkot

megsérteni. Most már azonban, hogy a levél írója és címzettje is a másvilágon van, meg akartam ismerni a levél tartalmát.

Kiegyenesítettem az összeragasztott és meggyűrt levelet és ezeket olvastam róla:

— My dear Annie! Amikor ezt a levelet olvasod, már nem vagyok Montroseban. Elutazom, de nem egyedül. Téged kérlek, hogy ezt kiméletesen közöld Patrickkal. Hálás vagyok neki, mert szeret és én is szeretem. De nem bírom a folytonos egyedülléteket. Arra vagyok teremtve, hogy foglalkozzanak velem, hogy dédelgessenek engem. Megismerkedtem egy férfival, aki iránt rokonszenvet érzek. Sokáig küzdöttem ezen érzés ellen, de nem bírtam legyőzni. Én vagyok a legyőzött. Fáj elhagyni a derék Patrickot, de még jobban fáj elhagyni imádott lánykámat, azonban nem tehetek másként. Mennem kell. Hiv a boldogság. Ne haragudj rám, Annie és értesd meg Patrickkal, hogy meg kell nekem bocsátania. Lianét pedig szeresdék helyettem is és mondjátok meg neki, hogy meghaltam. Ne tudja meg, hogy az anyja elhagyta az apját. Legfeljebb halálom után mondjátok meg majd neki. Eleonóra.

Jó, hogy anyám levele nem volt hosszabb. A könny ugyanis annyira elfátyolosította a szememet, hogy az utolsó sorokat már alig voltam képes olvasni.

Megcsókoltam anyám levelét.

Az volt az érzésem, hogy azt a kezet csókolom meg, amely azokat a pókszálvékonyságú betűket írta.

Aztán a levelet a képpel együtt betettem a dobozba és elzártam szekrényemben. Azonban azóta naponta előveszem és elnézem.

Azon a nyáron sokat gondolkoztam anyám felett. Még sokáig tartott a nagy iskolai szünet és így volt elég időm arra.

Gyakran álmodtam anyámmal és beszélgettem vele.

4.

Bath, 1836. szeptember 8.

A leánynevelő intézet iskolájában ismét megkezdődött a tanítás. A vakációtól azonban nagyon kellemesen búcsúztam.

Bruce Rosalie néhányunkat meghívott, hogy ünnepejük meg a névnapját, amely négy nap előtt volt. Bruce Rosalie velem egy osztályt látogat, de

nem lakik bent az intézetben. Az apja Bathban ügyvéd és azért Rosalie csak bejáró. Tizenhat esztendő múlt, akár csak én. Miss Brown Gwendolin, a Sisters Brown idősebbik tagja, engedélyt adott nekem és a többi meghívott intézeti lánynak a névnapi ünnepélyen való részvételre. Miss Cherubine, az egyik felügyelőnő, kísért el minket Bruce Rosalie szülőinek a lakására, hogy ne menjünk az uccákon egyedül. Azt az utasítást kapta, hogy hagyjon minket négy óra hosszat Rosalienél, aztán menjen értünk. Miss Cherubine nagyon örvendett ennek a kimenőnek, mert a lányok között köztudomású volt, hogy völégénye van a városban és így ezt a négy órát vele tölthette el.

Rosalie nagy meglepetést tartogatott a számunkra. A kerti lugasban, ahol az uzsonna lefolyt, találtunk fiatalembereket. Rosalie ugyanis a bátyja néhány barátját is meghívta. Minden leányra egy fiu jutott. Az én asztalszomszédom James Oliver volt, akiért a többi lányok — beleértve Rosaliet is — mind irigyeltek. James Oliver volt ugyanis az egyetlen, akin nem civillruha volt. Alig egy hónapja, hogy a katonai iskola elvégzése után hadnaggyá avatták. Az egyenruha még vadonatúj rajta. Nagyon büszke katonai rangjára. Most két hónapi szabadsága van, aztán beosztják valami csapathoz, a jövő esztendőben pedig Keletindába kell mennie. Huszonkét éves.

A négy óra, amelyet a leánynevelő intézet vezetősége számunkra engedélyezett, úgy elrepült, mint ha mindössze négy perc lett volna. Igen pompás volt az uzsonna. de mindennél többet ért, hogy a fiuk udvaroltak, szépeket mondtak és végül még táncoltak is velünk.

James Oliver az asztalnál is és azután is legtöbbet velem foglalkozott. A táncnál forrón szorította meg a kezemet és egyszer ezeket mondta:

— Nem szívesen megyek Keletindába, Miss Liane, mert ott nem láthatom majd magát.

— Mit beszél? Hiszen itt sem láthat. Most véletlenül találkoztunk. Ez az egész.

— Biztosan tudom, hogy mindaddig, amíg Bathban maradok, még sokszor láthatom.

— Ohó, — nevettem — Rosalie nem rendez ám minden héten uzsonnát.

(Folytatjuk)

APRÓ HIRDETÉSEK

Az apróhirdetések díja előre fizetendő

LEVELEZÉS és HAZASSÁG a törvényes intézkedések miatt nem közölhető. ÁLLÁSKERESÉS rovatban szavanként egy leu, legkisebb apróhirdetés tíz leu. Vastag betűvel szavanként kettő leu, legkisebb apróhirdetés húsz leu. Minden más rovatban legkisebb apróhirdetés 15 szóig 20 leu, minden további szó kettő leu. Apróhirdetéseket felvesz: I. kerületben: Déli Hírlap kiadóhivatala, Piata Bratianu 8. Telefon: 28-10. II. kerületben: Popovici trafik, Piata Badea Cartan 8. — Kardos trafik, Piata Traian (Szerb templom mellett). — Grosz trafik, Calea Dorobantilor 2. III. kerületben: Flauder trafik, Piata Lahovari. IV. kerületben: March trafik, Piata Küttl. — Nógrády trafik (Corso mozi mellett). — Vass trafik, Piata Dragalina 6. Telefon: 45-06. — Wittek trafik Bulevardul Regele Carol 54. — Galgóczy trafik Strada Bratianu 15/a. Telefon: 45-13.

Alkalmazás

Perfekt mindenek szakácsnő éves bizonyítványokkal 15-re felvétetik. I., Str. Paris 2. I. emelet. 1073

Gépirókisasszony lehetőleg román, vagy román, német, magyar nyelvismerettel, kisegítésként azonnal felvétetik. Jelentkezni személyesen Háztulajdonosok Egyesületének irodájában I., Str. Palanca 1. délelőtt. 1079

Állást keres

Bejárónő rendes, megbízható, azonnalra állást keres. IV., Olanescu 3. 994

Virágkert karbantartását és parkírozást vállalok. Kemény II., Str. Hő-nig 16. 1078

Állás-vétel

Gyermekkosít sötétkét, vagy bordó színben, csak kifogástalan állapotban megvételre keresek. II., Str. Dorobantilor 62. 1001

Eladó Kardos-telepen telekkönyvezett ház és telek. Bővebbet Colonia Kardos Str. III. 257. a tulajdonosnál. 1005

Gyermeksportkosít csak kifogástalan állapotban lévő, megvételre keresek. Címeket kérek a kiadóba leadni. 993

Lakás

A Temesvári Bank épületében modern 5 szobás lakás kiadó. Bővebbet a Temesvári Bank házközvetőségénél. 830

Kiadó július 1-re szépen bútorozott lépcsőházi bejáratú szoba elő- és fűrdőszobával, központi fekvésű villában I., Str. Milano 8. földszint. 1080

2 és 4 szobás lakások és üzlethelyiség azonnalra kiadó. I., Eminescu 5. 1081

Külföldre

Fehérnemű javítást, harisnya stopolást házban és házon kívül, esetleg irodakaritást is vállalok. I., Str. Marasesti 12. 1027

Bérlőtulajdonos, középkorú, önálló üzvegy kereskedő független házias nőnek örökre gondtalan megélhetést nyújt. Felvilágosítást: Bizony ügynőkség Timisoara. Str. Văcărescu 11. 1053

Irodának, műhelynek, vagy raktárnak alkalmas 2 szoba azonnal kiadó. I., Str. Lonovici 2. 1071

Búziás-fürdő, Románia Nauheimja. A búziási fürdő gyöngye a „Pensiunea Villa Margot” Str. I. Duca 15., ahol mindent talál, amit az igazi nyugalom után vágyó szív kíván. Ultramodern szobák, tökéletes komfort, olcsó árak. Kérjen Prospektust Pensiunea Villa Margot Buzia-bai Str. I. Duca 15. 1002

Köszönetnyilvánítás

Mélyen átértett köszönetünket fejezzük ki az őszinte részvét azon sokoldalú megnyilatkozásáért, amely forrón szeretett édesanyánk, nagyanyánk, nagynénénk és rokonunk

Kramer Fanny szül. Kempner

elhalálása alkalmával minden oldalról megnyilvánult irányunkban.

A gyászoló család

Vacsoráját csakis a

Rosenthal Stefan kerthelyiségében

IV. ker. Piata Gen. Dragalina 4 — fogassza el. — Erdélyi ílecken, fatányéros, mititel, csirke resten. Kifőző bor. — Jó zene.

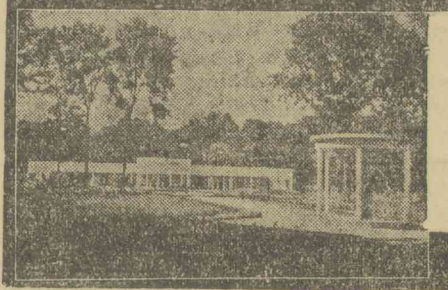
A temesvári uri közönség kedvenc találkozó helye

Sovatan a Birák Háza Étterme

(Casa Magistratilor). Ugyanott a házban gyönyörű fekvésű teljesen modern szobák kaphatók.

Bérlő: HAUNOLDNÉ.

BÁILE LIPOVA - BANAT

Gyógyít: érelmeszesedést, szív, vérnyomás, reuma, idegrendszer, máj és vese, vérszegénység és női bajokat.
Szezón:
május 1-től
október 15-ig

Köszönetnyilvánítás

Mindazoknak, kik drága halottunk

Molnár Jánosné

temetésén megjelentek és kegyeletüket virág vagy koszorú adományukkal lerótták, ezúton fejezzük ki halás köszönetünket.

Külön köszönetet mondunk az Asztalosmesterek Szakegyleti Vezetőségének és tagjainak testületileg való megjelenésükért.

Timisoara, 1940 június hó 13.
A gyászoló család.

A Bulev. Regele Ferdinand 1 szám alatti házban (volt Löffler A. palota)

modern kétszobás garzonlakás

augusztus 1-ére kiadó. Bővebbet a Temesvári Bank házközvetőségénél.

Sirkövek

modern kivitelben, minden kőfajtából, nagyon olcsón

Granofsky János

TEMESVAR — Józsefváros,
Bratianu-uca 10.

Hirdessen a Déli Hírlap-ban

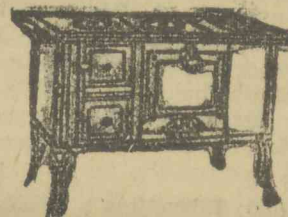
Nevezetesen a „HIRLAP” tipoz rafia si editura S. I. B. & A. S. A.

VESEK

régiségeket, szőnyeget, ezüsttárgyakat, ékszer, könyvet, bélyeggyűjteményt
„ARTA” Anticar.
Str. Alba Iulia 5.

Modern takaréktűzhelyek

Kiváló minőségűben. Állandó rakottárromlásmentes és feleletés-helyekben

KALMAN DEZSO

speciális takaréktűzhelytípus
Timisoara IV. Bulev. Carol 40.

Advocat: Dr. Coriolan Balta curatorul Interzisului Stefan Gorove.

Publicatiune de licitatie

Se aduce la cunoștință publică că în ziua de Mercuri 26. Junie 1940. orele 10. a. m. se va ține în localul Primăriei comunei Gătaia în conformitate cu Legea XX. din anul 1877. licitație publică prin oferte în scris pentru arendarea moșiei în întindere de 165 jughere a proprietarului interzis Stefan Gorove din hotarul comunei Gătaia în două grupuri, — moșia din Deal de 160 jughere pt. agricultură și imobilul dela Moară și lângă Castel în întindere de 5 jughere pt. grădinarie —, pe termen de 5 ani agricol începând cu anul agricol 1940—41 și în ziua de 1. Octombrie 1940.

Condițiunile arendării se pot vedea în fiecare zi în oarele oficiale de birou:

La primăriile comunelor: Gătaia, Culia, Birda, Deta, Moritfeld, Semlacul Mare, Ghertenis, Soșdea în biroul advocației a dlui Dr. Coriolan Balta din Timisoara I., Bulev. Regina Maria 1. curatorul interzisului;

în biroul advocației a dlui Dr. Victor Veterary din Timisoara I., Str. Vlad Delamarina 1.

Dr. Coriolan Balta m. p. avocat, curatorul interzisului Stefan Gorove din Gătaia

Megelégedéssel vásárolhat!

Fehér kabát-szövetek, női és férfi szövetek, selymek, dejalinok legszébb választékban, olcsón kaphatók Maradék-áruházainkban III., Bul. Carol 5. és IV., Str. Fröbl 40. Telefon: 35-90.